

Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ

Государственные нормативы
в области архитектуры, градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**САНИТАРЛЫҚ-ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ
ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ОБЪЕКТІЛЕРІН ЖОБАЛАУ**

**ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ
САНИТАРНО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКИХ
СЛУЖБ**

**ҚР ҚН 3.02-14-2014
СН РК 3.02-14-2014**

**Ресми басылым
Издание официальное**

Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі
Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері
комитеті

Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального
хозяйства Министерства промышленности и строительства
Республики Казахстан

Астана 2024

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 **ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «ИННОБИЛД» ЖШС
- 2 **ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 **РАЗРАБОТАН:** АО «КазНИИСА», ТОО «ИННОБИЛД»
- 2 **ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 **УТВЕРЖДЕН (ы) И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства Национальной экономики Республики Казахстан от 29.12.2014 № 156-НҚ с 1 июля 2015 года.

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі Уәкілетті мемлекеттік органның рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды

ҚР ӨҚМ Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2024 жылғы 20 қарашадағы № 21-05-21/2846-И хатына сәйкес «Кіріспеге», 2-бөлімге және 5.1.1, 5.3.1, 5.3.4, 5.4.4.2, 5.6.6, 5.6.12 тармақтарға редакциялық түзетулер енгізілді.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан

В «Введение», раздел 2 и пункты 5.1.1, 5.3.1, 5.3.4, 5.4.4.2, 5.6.6, 5.6.12 внесены редакционные правки в соответствии с письмом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства МПС РК от 20.11.2024 года № 21-05-21/2846-И.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	IV
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ.....	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР.....	2
4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР.....	3
4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты	3
4.2 Функционалдық талаптар	3
5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	4
5.1 Негізгі ережелер.....	4
5.2 Сенімділік пен орнықтылықты қамтамасыз ету бойынша талаптар	5
5.3 Өрт қауіпсіздігі бойынша қойылатын талаптар	7
5.4 Пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету бойынша талаптар	9
5.4.1 Жер теліміне қойылатын талаптар.....	9
5.4.2 Бөлімшелер үй-жайлары	9
5.4.3 Зертханалық үй-жайлар.....	10
5.4.4 Әкімшілік және тұрмыстық үй-жайлар	13
5.4.5 Қойма үй-жайлары.....	13
5.4.6 Виварий үй-жайлары	14
5.4.7 Санитарлық қондырғыларды орналастыру	15
5.4.8 Жарықтандыру	16
5.5 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау	17
5.5.1 Электр қондырғылары.....	17
5.5.2 Сумен қамту және канализация.....	18
5.5.3 Жылыту, желдету және ауа баптау жүйелері.....	19
5.5.4 Қоқыстарды шығару	22
5.6 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті және ғимаратты пайдалану кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету	23
5.7 Қоршаған ортаны қорғау	24
6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ....	25
6.1 Энергия тұтынуды азайтуға қойылатын талаптар	25
6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану	25

КІРІСПЕ

Осы құжат нормалаудың параметрлік әдісіне сәйкес Қазақстан Республикасының құрылыс саласындағы нормативтік базасын реформалау шегінде әзірленді.

Осы құрылыс нормасында:

- нормативтік талаптардың мақсаты;
- функционалдық талаптар;
- жұмыс сипаттамаларына қойылатын талаптар бар.

Осы ережелер жинағы «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентінің дәлелдемелік базасына кіретін нормативтік құжаттардың бірі болып табылады және құрылыс саласындағы халықаралық ынтымақтастықтағы техникалық кедергілерді жоюға бағытталған.

Осы құрылыс нормалары Қазақстан Республикасы аумағында қолданылатын құрылыс саласындағы нормативтік-құқықтық актілер талаптарына сәйкес әзірленген және жобаланатын және салынатын санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін әзірлеу кезінде қолдануға арналған.

Осы құрылыс нормаларының талаптарын орындаудың қолайлы шешімдері мен параметрлері «Санитарлық-эпидемиологиялық қызметтердің объектілерін жобалау» ҚР ЕЖ келтірілген.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

САНИТАРЛЫҚ-ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ОБЪЕКТІЛЕРІН
ЖОБАЛАУ

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ САНИТАРНО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКИХ
СЛУЖБ

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы құрылыс нормалары Қазақстан Республикасы аумағында салынатын санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің жер телімін орналастыруға, көлемдік-жоспарлық шешіміне, инженерлік қамтамасыз етілуіне талаптар белгілейді.

1.2 Құрылыс нормалары санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің ерекшеліктерінің функционалдық-ұйымдық ерекшеліктерін ескере отырып, зертханаларды, қоймалық жайларды, виварийлерді, бөлімшелерді жоспарлау кезеңдерінде сақталуы тиіс.

1.3 Осы құжат қайта салынатын және реконструкцияланатын санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалауға, олардың құрылысына таратылады.

2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы құрылыс нормаларын қолдану үшін мынадай сілтемелік нормативтік құжаттар қажет:

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы Экологиялық кодексі..

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 230 бұйрығымен бекітілген Электр қондырғыларын орнату қағидалары.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 15 қазандағы № ҚР ДСМ-105 бұйрығымен бекітілген «Ықтимал қауіпті химиялық заттарды пайдаланатын зертханаларға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары.

Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығымен бекітілген «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламент.

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламент.

ҚР ҚН 2.02-02-2023 Ғимараттар мен имараттардың өрт автоматикасы.

ҚР ҚН 2.04-01-2011 Табиғи және жасанды жарықтандыру.

ҚР ҚН 2.04-02-2011 Шудан қорғау.

Ресми басылым

ҚР ҚН 3.02-14-2014

ҚР ҚН 3.02-08-2013 Әкімшілік және тұрмыстық ғимараттар.

ҚР ҚН 3.02-29-2023 Қоймалық ғимараттар.

ҚР ҚН 3.06-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың қимылы шектеулі топтар үшін қолжетімділігі.

ҚР ҚН 4.01-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың ішкі су құбыры және кәрізі.

ҚР ҚН 4.01-03-2013 Сумен жақбытау мен кәріздің сыртқы желілері және имараттары.

ҚР ҚН 4.02-01-2011 Ауаны жылыту, желдету және кондиционерлеу.

ҚР ҚН 4.03-01-2013 Газ тарату жүйелері.

ҚР ҚН 5.01-02-2013 Ғимараттар мен имараттардың іргелері.

Ескертпе - Осы мемлекеттік нормативті пайдаланған кезде «Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен нормативтік техникалық құжаттар тізбесі», «ҚР Ұлттық стандарттары мен ұлттық техникалық-экономикалық ақпарат жіктеуіштерінің каталогы» және «Мемлекетаралық стандарттар каталогы» ақпараттық каталогтары бойынша жыл сайын жасалатын анықтамалық құжаттардың қолданылуын ағымдағы жылғы жағдай бойынша және ай сайын шығарылатын тиісті ақпараттық бюллетеньдерге - ағымдағы жылы жарияланған стандарттардың журналдары мен ақпараттық көрсеткіштері бойынша тексерген орынды. Егер сілтемелік құжат ауыстырылған (өзгертілген) болса, онда осы нормативті пайдаланған кезде ауыстырылған (өзгертілген) стандартты басшылыққа алған жөн, егер сілтемелік құжат ауыстырусыз жойылған болса, онда оған сілтеме берілген ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлігінде қолданылады

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы құрылыс нормаларында тиісті анықтамалары бар терминдер қолданылады:

3.1 Биологиялық қауіпсіздік: Жұмыс істейтін қызметкерлерді, халық пен қоршаған ортаны биологиялық агенттердің (бұдан әрі - БА) әсерінен қорғауға бағытталған медициналық-биологиялық, ұйымдастырушылық және инженерлік-техникалық шаралар жүйесі.

3.2 Вирусологиялық зертхана: Биологиялық материалдан және қоршаған орта объектілерінен вирустардың бөлінуі, антигендер мен антиденелерді анықтау бойынша зерттеулер жүргізілетін зертхана.

3.3 Уақытша зертханалар (эпидемиологиялық отрядтар, экспедициялар): Мерзімді жұмыс істейтін зертханалар, індеттің жайылу жағдайлары туындаған кезде ұйымдастырылады.

3.4 Виварий: Тәжірибе үшін қолданылатын зертханалық жануарлардың әр алуан түрлері орналасқан ұйым бөлімшесі.

3.5 Қатерсіздендіру: Қандай-да бір беттен немесе қандай-да бір ортадан радиоактивті ластануды жою немесе төмендету.

3.6 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілері: Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыратын, сондай-ақ тиісті аумақта, көлікте санитарлық-профилактикалық және эпидемиологияға қарсы шараларды жүргізуді ұйымдастыратын органдар мен ұйымдар ғимараттары.

3.7 Пандус: Жолдың көлденең бетін бір деңгейден екіншісіне, оның ішінде кресло-арбамен жылжытуға арналған қозғалыс бағыты бойынша тегіс көлбеуден тұратын құрылыс.

3.8 Патогенді биологиялық агент (бұдан әрі – ПБА): Адам үшін патогенді микроағзалар (бактериялар, вирустар, риккетсиялар, хламидалар, қарапайым санырауқұлақтар, микроплазмалар, эндо және эктопаразиттер), гендік-инженерлік түрлендірілген микроағзалар, биологиялық және өсімдік тектес улар (токсиндер), гельминттер, сондай-ақ құрамында жоғарыда тізімделген агенттер болуы ықтимал материалдар (қанды, өзге биологиялық сұйықтықтар мен ағза нәжістерін қоса алғанда).

3.9 Халықтың санитарлық-эпидемиологиялық саулығы: Факторлардың зиянды әсері жоқ және оның өмір тіршілігінің қолайлы жағдайын қамтамасыз ететін халық денсаулығының жағдайы мен адамның тіршілік ету ортасы.

3.10 Санитарлық-індетке қарсы (профилактикалық) шаралар: Тіршілік ету ортасы факторларының адамға зиянды әсерін жоюға немесе кемітуге, жұқпалы аурулар мен жаппай уланудың туындауы мен таралуын болдырмауға және оларды жоюға бағытталған ұйымдастырушылық, әкімшілік, инженерлік-техникалық, медициналық-санитарлық, ветеринарлық және өзге де шаралар.

3.11 Таза аймақ: БА қатысатын әрекеттер жүргізілмейтін зертхана үй-жайы немесе үй-жайлар тобы.

4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР

4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты

Осы құрылыс нормаларының нормативтік талаптарының мақсаты пайдаланудың бүкіл мерзімінің бойында қолданудың барлық кезеңінде санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, адамдардың денсаулығы мен өмірін және мүлікті қорғау, жұмыс, сондай-ақ қоршаған ортаны қорғау, энергетикалық тиімділік пен ресурс үнемдеу үшін қолайлы жағдай жасау болып табылады.

4.2 Функционалдық талаптар

4.2.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілері қызмет етудің барлық мерзімінің бойында конструктивтік ұзақ мерзімділігі мен жөндеуге жарамдылығы, әсерлерге, оның ішінде сыртқы және климаттық әсерлерге, барлық маусымдағы және тиісті аймақтардағы факторларға төзімділігін сақтау қамтамасыз етілетіндей жобалануы және салынуы тиіс.

4.2.2 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінде өрттің туындауының алдын алу, оны ерте анықтауды және автоматты сигнализация жүйелері арқылы хабарлауды, түтіндеу және оттың таралу қаупін шектеуді, сондай-ақ өрт сөндіру

күштерінің мүмкіндігін, адамдарды, оның ішінде мүмкіндігі шектеулі адамдарды мүмкіндігінше тез әкету және қауіпсіз көшіру жағдайларын қамтамасыз ету қажет.

4.2.3 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілеріне адамдардың келуі үшін аумақты көріктендіруді, сәулет-жоспарлау шешімдерін, санитарлық-гигиеналық талаптарды ескере отырып, ғимараттарды пайдалану кезінде адамдардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ететін қажетті жайлы жағдай жасалуы тиіс.

4.2.4 Пайдалану кезінде, сондай-ақ адамдарды, оның ішінде қозғалудың физикалық мүмкіндігі шектеулі адамдарды қауіпсіз аймаққа эвакуациялау кезінде көтергіш және қоршау конструкцияларының төзімділігін сақтау мақсатында отқа төзімді құрылыс материалдары мен бұйымдарды пайдалану қажет.

4.2.5 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау, салу және пайдалану кезінде қызметкерлер үшін жағдайлар жасау, қызмет көрсетілетін халықтың санитарлық-эпидемиологиялық амандығын, адамның тіршілік ету ортасының денсаулыққа қауіпті әрі зиянды әсерін ескерту, анықтау немесе жою әрекеттерін, індетке қарсы сауықтыру шараларын, денсаулық сақтау ұйымдарының дайындығын қамтамасыз ету қажет.

4.2.6 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету, сондай-ақ функционалдық-ұйымдық ерекшеліктерді, олардың орналасу аумағын, бағдарын, жоспарламасын, қоршаған ортаның жағдайын (ауа, су, топырақ) және жайлардағы микроклиматты ескере отырып, келуі үшін жағдай (жарықтандыру, жай инсоляциясы, дыбыс оқшаулау) жасау қажет.

4.2.7 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің ішкі инженерлік жүйелері ауаның ылғалдығы мен қозғалу жылдамдығын қоса алғанда, қолайлы микроклиматты, сондай-ақ қабырғалардың ішкі беттерінің температурасын, қоршау конструкцияларының жылуға төзімділігін және еден беттерінің жылу сіңіруін қамтамасыз етуі тиіс.

4.2.8 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің есептік қызмет ету мерзімін ескере отырып, құрылыс конструкцияларының, материалдар мен бұйымдардың жұмыс қабілеттілігін сақтау арқылы табиғи ресурстардың тиімді қолданылуын қарастыру керек.

4.2.9 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінде энергия тұтынуды үнемдеу мен қысқартуды қамтамасыз ететін жылыту, салқындату, жарықтандыру және желдету құрылғыларын қолдануды ескеру қажет.

5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Негізгі ережелер

5.1.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау, салу мен реконструкциялау «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентінің, «Ықтимал қауіпті химиялық заттарды пайдаланатын зертханаларға қойылатын санитариялық-

эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелерінің, сондай-ақ осы құрылыс нормалары мен Қазақстан Республикасы аумағында жобалау және құрылыс жүргізу ережелерін белгілейтін қолданыстағы басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жүзеге асырылуы тиіс.

5.1.2 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жеке жер телімдеріне орналастыру қажет.

5.1.3 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін құрылыс жүргізу үшін жобалау кезінде жер телімін топырағы органикалық, химиялық, радиациялық сипатта зақымданған бұрын қоқыс тастайтын жер, қоқыстан тазалау алаңдары, мал қорымдары, зираттар түрінде қолданылған аумақтардан бөлуге жол берілмейді.

5.1.4 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің аумағы арқылы қалалық (ауылдық) мақсаттағы магистральдық инженерлік байланыстар (сумен қамту, канализация, жылумен қамту, электрмен қамту) өтпеуі тиіс.

5.1.5 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің құрылымы мен құрамын мекемелердің функционалдық мақсатын, зертханалық және дезинфекциялық шараларды орталықтандыруды, сондай-ақ қызмет көрсетілетін халық санын ескере отырып жобалау қажет.

5.1.6 Виварий үй-жайларының құрамы мен ауданы жүргізілетін зерттеулер көлемімен және сипатымен, сондай-ақ зертханалық жануарлар (тышқандар, көртышқандар, теңіз шошқасы, қояндар, мысықтар, иттер, тауықтар, көгершіндер және т. б.) түрімен және санымен анықталуы тиіс.

5.1.7 Адамға әсер ететін физикалық факторлар көзі (шу, діріл, ультрадыбыс, инфрадыбыстық әсер, жылу, иондаушы, иондамайтын және өзге сәулелер) болып табылатын қондырғылармен, құрылғылармен, аппараттармен жұмыс жағдайы адамға зиянды әсер етпеуі тиіс. Адамға әсер ететін физикалық факторлар көздері бар жұмыс жағдайының зиянсыздық өлшемі, сондай-ақ әсер етудің шекті жол берілген деңгейі санитарлық нормаларға және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес белгіленеді.

5.1.8 Лифтілердің қауіпсіз жұмысына қол жеткізу мақсатында оларға ұсынылатын талаптарды орындау қажет.

5.2 Сенімділік пен орнықтылықты қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.2.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызметтер объектісін қауіпсіз пайдалану мақсатында құрылыс конструкцияларының, инженерлік-техникалық қамтамасыз ету желілерінің бұзылушылық қаупін болдырмайтын талаптарды орындауды, адамдардың өміріне немесе денсаулығына, жеке және заңды тұлғалардың мүлкіне, сондай-ақ қоршаған ортаға залал келтіру қаупін алып келуі ықтимал бүлінулерді мейлінше азайтуды қамтамасыз ету қажет.

5.2.2 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін сейсмикалық аудандарда жобалаған және салған кезде Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарын сақтау керек.

5.2.3 Құрылыс конструкциялары мен санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің негізін құрылыс жүргізу, пайдалану кезінде мыналардың нәтижесінде адамдардың өмірі мен денсаулығына, жануарларға, қоршаған ортаға, сондай-ақ өсімдіктерге залал келу қаупі туындамайтындай етіп жобалау керек:

а) жекелеген көтергіш конструкциялардың немесе олардың бөліктерінің бүлінуі;

б) бүкіл ғимараттың бүлінуі;

в) құрылыс конструкцияларының, ғимарат негізінің және іргелес аумақтың геологиялық сілемдерінің жол берілмейтін мөлшерінің деформациялануы;

г) көтергіш құрылыс конструкцияларының деформациялануы, жылжуы немесе орнықтылығын жоғалтуы, оның ішінде тік қалыптан ауытқу нәтижесінде ғимарат бөлігінің, желілердің немесе инженерлік-техникалық қамтамасыз ету жүйелерінің зақымданулары.

5.2.4 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің негізін ҚР ҚН 5.01-02, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жобалау қажет.

5.2.5 Темірбетон, болат және ағаш конструкцияларды жобалау кезінде Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттарға сәйкес олардың ұзақ мерзімділігін қамтамасыз ететін шараларды қарастыру қажет.

5.2.6 Қоршау конструкцияларында қажетті беріктікке, қаттылыққа, орнықтылыққа, ұзақ мерзімділікке ие болуы, Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттарға сәйкес жалпы сәулет, пайдалану, санитарлық-гигиеналық талаптарды қанағаттандыруы тиіс.

5.2.7 Бақылау-өткізу бекеті (БӨБ) ғимараттарының (құрылыстарының) сыртқы қоршау конструкциялары (қабырғалар мен қоршаулар) құқыққа қарсы сипаттағы әрекеттерді қоса алғанда, сыртқы әсерлерге төзімді болуы және жақсы шолуға мүмкіндік беруі, сондай-ақ күзет қызметкерінің шабуылдан қорғанысын қамтамасыз етуі тиіс.

Қоршау конструкцияларының жекелеген қабаттарының өзара орналасуы кебуге жағдай жасауы және пайдалану кезінде қоршауларға ылғалдың жиналу мүмкіндігін болдырмауы тиіс.

5.2.8 Қоршау конструкцияларының талап етілетін ұзақ мерзімділігін төзімділігі (аязға, ылғалға, биотөзімділігі, тоттануға қарсы, жоғары температураға, циклдік температуралық ауытқуларға және қоршаған ортаның өзге бүліну әсерлеріне төзімділігі) сәйкес келетін материалдарды қолдану арқылы қамтамасыз ету керек.

5.2.9 Қоршау конструкциялары бұйымдардың типтік өлшемдерінің ең аз санымен және қолданылатын элементтерді өзара ауыстыру мүмкіндігімен жасалуы тиіс.

5.2.10 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау кезінде ғимараттар мен құрылыстардың көп қабатты конструкцияларының үздік пайдалану сипаттарын қамтамасыз ету мақсатында оның жылы жағының сыртқы қабаттарына қарағанда, жылу өткізгіштігі мен бу өткізгіштігі жоғары қабаттарда орналастырылуы керек.

5.3 Өрт қауіпсіздігі бойынша қойылатын талаптар

5.3.1 Ғимараттың өрт қауіпсіздігі «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.3.2 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау кезінде өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында қоймалық үй-жайлардың дұрыс жоспарлануын қарастыру қажет.

5.3.3 Отқа төзімділікті арттыру мен қабырғалардың ішкі және сыртқы беттерінің өрт қауіптілігін төмендету мақсатында жанбайтын материалдан немесе сылақтан қаптау құрылғысын қарастыру керек.

5.3.4 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жоспарлау, салу мен пайдалану кезінде мыналар қамтамасыз етілуі қажет:

- а) өрттің туындау ықтималдығын болдырмау;
- б) өрт кезінде үй-жайлардың түтіндену қаупінің алдын алу немесе шектеу;
- в) адамдарға, мүлікке және ғимаратқа өрттің қауіпті факторлары әсерінің салдарын шектеу;
- г) адамдарды эвакуациялауға және өрттен келетін зиянды азайтуға бағытталған өзге де әрекеттерді орындауға қажетті уақыт ішінде санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің орнықтылығын, сондай-ақ көтергіш құрылыс конструкцияларының беріктігін сақтау;
- д) іргелес ғимараттар мен құрылыстарға өртті таратпау;
- е) адамдарды өрттің қауіпті факторларының әсері салдарынан олардың өмірі мен денсаулығына қауіп төнгізбей қауіпсіз аймаққа көшіру (мүгедектігі бар адамдар мен қозғалу мүмкіндігі шектеулі қызметкерлер топтарының ерекшеліктерін ескере отырып);
- ж) өрт сөндіру күштері құрамының ғимараттың кез келген үй-жайына қатынасу және өрт сөндіру құралдарын жеткізу мүмкіндігі;
- и) өрт ошағына өрт сөндіру заттарын беру мүмкіндігі;
- к) адамдарды құтқару және өрттен мемлекеттік мүлікке, сондай-ақ жеке және заңды тұлғалар мүлігіне, қоршаған ортаға, адамдардың өмірі мен денсаулығына, жануарлар мен өсімдіктерге келтірілген залалды азайту шараларын жүргізу мүмкіндігі.

5.3.5 Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында эвакуациялық шығатын есіктер қарастыру қажет, олардың саны эвакуацияның есептік уақытымен анықталуы тиіс.

5.3.6 Өртке қарсы қабырғалар іргетасқа немесе іргетас арқалықтарға сүйенуі және ғимараттың бүкіл биіктігіне салынуы тиіс, олар жабыннан жоғары болуы тиіс.

5.3.7 Өртке қарсы қабырғалар, егер жабынды қоса алғанда, төсем мен шатырдың барлық элементтері жанбайтын материалдардан орындалғанда, жабыннан жоғары болмауы да мүмкін. Сонымен қатар жанбайтын немесе қиын жанатын материалдардан орындалған сыртқы қабырғалары бар ғимаратта өртке қарсы қабырғалар карниз бен шатыр асылмасынан, сыртқы қабырғалар тегістігінен шығып тұруы тиіс.

5.3.8 Қаңқаның оны толтырғышпен және бекіту жіктерімен бірге отқа төзімділік шегі өртке қарсы қабырғаның типіне сәйкес келетін талап етілетін отқа төзімділік шегінен кем болмауы тиіс.

5.3.9 Ғимаратты бөлу кезінде өрт бөліктеріне биік және кең бөлік қабырғасын қолдану керек.

5.3.10 Баспалдақтар санын және олардың санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектісі жоспарында орналасуын сәулет-құрылыс шешіміне, ғимараттың отқа төзімділік шегіне, қабат санына және адам ағындарының қарқындылығына байланысты белгілеу қажет.

5.3.11 Барлық баспалдақтарда аралықтар санын бірдей, алаңдарды марш еніне тең немесе одан үлкен етіп қабылдау қажет.

5.3.12 Жүк көтергіш лифтілік шахталардың есіктері аспалы құлыптармен, кергіштермен, қарапайым хабарлағыштармен және т. б. құрсаулануы тиіс.

5.3.13 Кіреберіс тамбурлардың жоспарын шешкен кезде адам ағындарының еркін қозғалысын ескеру қажет.

5.3.14 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін өртке қарсы қорғаныс жүйесімен жабдықтау керек, ол үшін мынадай міндетті элементтерді қарастыру қажет:

- түтінге қарсы қорғаныс;
- ішкі өртке қарсы су құбыры және автоматты түрде өрт сөндіру құралы;
- өрт бөлімшелеріне арналған лифтілер;
- автоматты өрт сигнализациясы;
- өрт туралы хабарлау және адамдарды эвакуациялауды басқару жүйесі.

5.3.15 Барлық жүйелерді басқаруды бір орталық пульттен жүзеге асыру керек.

5.3.16 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінде ішкі өртке қарсы су құбыры мен автоматты түрде өрт сөндіру жүйелерін бөлек қарастыру қажет.

5.3.17 Оқшауланған баспалдақ құдықтарындағы, лифтілік шахталар немесе соған ұқсас өзге орындардағы өрт хабарлағыштарын жекелеген аймақ түрінде қарастыру қажет.

5.3.18 Отқа қарсы қорғаныс жүйелерінің электр жабдығы өрт жағдайында адамдарды қауіпсіз орынға толық эвакуациялауға қажетті уақыт ішінде жұмысқа қабілеттілігін сақтауы тиіс.

5.3.19 Электр техникалық қондырғылар қауіп көзін болдырмауы және жанудың ғимараттан тыс таралуын болдырмауы тиіс.

5.3.20 Электр техникалық қондырғыларға қойылатын өрт қауіпсіздігі талаптары оның конструктивтік ерекшеліктері мен қолданылу саласын негізге ала отырып белгіленеді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттарға сәйкес қолданылуы тиіс.

5.3.21 Электр техникалық қондырғылар жалынның, қызған элементтердің, электрлік доғаның, байланысу қосылыстарындағы және ток өткізу белдеуіндегі қызу әсеріне, сондай-ақ жұмыстың апаттық режимі (қысқа тұйықталу, артық жүктеме) кезінде жанудың туындауына және таралуына төзімді болуы тиіс.

5.3.22 Жану пайда болғанға дейін апаттық жұмыс режимдерінің туындауы кезінде қорғаныс аппараттары электр тізбегі учаскесін электр энергиясы көзінен ажыратуы тиіс.

5.4 Пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.4.1 Жер теліміне қойылатын талаптар

5.4.1.1 Дезинфекциялық бөлімдерді немесе бөлімшелерді жеке тұрған немесе санитарлық-эпидемиологиялық қызметтің негізгі объектілеріне жапсарлас ғимараттарға орналастыру керек.

5.4.1.2 Санитарлық өткізуге, дезинфекциялық камералар жайларына кірме жолдар мен кіреберісті және дезинфекциялық өңдеу үшін санитарлық көлікті шығатын және кіретін жерден оқшауланған жерден қарастыру керек.

5.4.1.3 Зертхана ғимараты дербес жер телімдерінде немесе санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің аумағында орналастырылуы тиіс.

5.4.1.4 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілері зертханасының жайларын жобалаған кезде оларды:

- дербес ғимаратта;
- кіріктірілме-жапсарлас немесе жеке қабаттарда орналастыру қажет.

5.4.1.5 Уақытша зертханаларды қауіпсіздікті, судың, электр энергиясының жеткілікті мөлшерін, сондай-ақ канализация жүйесін ескере отырып, оқшауланған ғимараттарда, жайларда орналастыруға жол беріледі.

5.4.1.6 Қойма кешенінің аумағын электр қондырғыларын орнатудың қолданыстағы ережесінің талаптарына сәйкес қоршаумен және жарықтандырумен қамтамасыз ету қажет.

5.4.1.7 Дезинфекциялық құралдар қоймаларын санитарлық-эпидемиологиялық қызметтердің негізгі ғимараттарына орналастыру керек.

5.4.1.8 Виварий жайларын жеке тұрған ғимаратқа, санитарлық-эпидемиологиялық қызметтер объектілеріне немесе жоғарғы қабаттарға орналастыру қажет.

5.4.1.9 Виварийдің жеке тұрған ғимараттары саңылаусыз қоршаумен қоршалуы және санитарлық-қорғаныс аймағының тұрғын үй аумағынан алыс болуы тиіс, аумақты көгалдандыру қажет.

5.4.1.10 Виварий жайларын күзетпен және өрт сигнализациясымен қамтамасыз ету қажет, ыңғайлы кіретін жол қарастыру керек.

5.4.2 Бөлімшелер үй-жайлары

5.4.2.1 Дезинфекциялық бөлімдерде немесе бөлімшелерде «таза» және «жұқпалы» аймақ қарастыру керек.

5.4.2.2 «Жұқпалы» аймақта мынадай үй-жайлар орналасуы керек:

- жұқпалы заттар мен іш киімді қабылдауға арналған үй-жайлар;
- дезинфекциялау камераларын жүктегіштер;
- дезинфекциялауға және кір жуу құралдарына арналған зат бөлмесі;
- күтуге, қайта киінуге, қарауға арналған үй-жайлар, душ бөлмелері;
- кір жуу цехтары.

5.4.2.3 Қызметкерлер тұрақты келетін орындарды дезинфекциялау заттарын сақтауға арналған үй-жайда жайғастыруға жол берілмейді.

5.4.2.4 Санитарлық-гигиеналық жағдайлары әртүрлі учаскелерді бір ғимаратқа біріктірген кезде жұмыс істейтіндерге, сондай-ақ осы объектідегі тұлғаларға зиянды

факторлардың әсерін ескерту жөніндегі шараларды (оқшаулау, әуе шымылдықты, жеке үй-жайда орналастыру және басқалары) қарастыру керек.

5.4.2.5 Зертханалық үй-жайларды дезинфекция (зарарсыздандыру), дезинсекция және дератизация, катерсіздендіру құралдары үшін санитарлық-эпидемиологиялық нормалар мен Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес бөлу керек.

5.4.2.6 Биологиялық, емдік-профилактикалық және диагностикалық препараттарға арналған реттелмелі температура режимі бар камералар орналасқан үй-жайларды бөліктерге ортақ тамбур құрылғысы арқылы бөлу керек.

5.4.2.7 Зиянды, сондай-ақ агрессивті заттар бөлінетін дезинфекциялау бөлімдерінде конструкциялардың қабырғалары, төбелері мен беттері үшін сіңуді болдырмайтын және ылғалды тазалауға, жууға жол беретін өңдеу қабатын қарастыру керек.

5.4.2.8 Дезинфекциялық құралдар өндіруге арналған үй-жайларда химиялық заттардың әсеріне төзімді жабындардан тұратын едендер қарастыру керек.

5.4.2.9 Ішкі әрлеу үшін санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілеріндегі үй-жайлардың функционалдық мақсатына сәйкес материалдар қолданылуы тиіс.

5.4.2.10 Үй-жайлар қабырғаларының, едендері мен төбелерінің беттері тегіс, ақаулықтарсыз, ылғалды тазалау үшін оңай қолжетімді және жуу мен дезинфекциялау құралдарымен өңдеуге төзімді болуы тиіс. Панельдерді қолдану кезінде олардың конструкциясы да тегіс бетті қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.11 А және Б тазалық класындағы үй-жайларда төбе мен қабырғаның барлық биіктік бойымен орналасқан жабындары тегіс, ылғалға төзімді, жуу және дезинфекциялау құралдарын қолдану кезінде орнықты болуы тиіс.

5.4.3 Зертханалық үй-жайлар

5.4.3.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет зертханаларының үй-жайларында рұқсат етілмеген енуден қорғау жиынтығын қамтамасыз ететін конструктивтік сәулет-жоспарламасын орындау және қауіпсіздікті техникалық жүйемен жаратқандыру болуы тиіс.

5.4.3.2 Периметрлік қауіпсіздік жүйелеріне қойылатын негізгі талаптар мынадай болуы тиіс:

- барлық маусымдардың және тиісті климаттық аймақтардың сыртқы климат факторларына төзімділігі;

- индустриялық, сондай-ақ көлік құралдарынан туындайтын кедергілерден, құстар мен жануарлар әсерінен қорғалуы.

5.4.3.3 Жылыту бөлмелерін, тоңазыту камераларын, эмбриондарды жұқтыруға, олардың зарарсыздандырылғанын зерттеуге арналған бокстарды терезесіз жобалау керек.

5.4.3.4 Жұмыстарға арналған бөлмелерді зертханаларға орналастыру қажет.

5.4.3.5 Қауіпсіздік мақсатында бокстардың терезе жақтауларын нығыздауыш төсемдерді қолдану арқылы желкөздер мен фрамугаларсыз қарастыру қажет.

5.4.3.6 Санитарлық-химиялық зертханада еденді қышқыл дарымайтын материалмен жабу керек.

5.4.3.7 Бактериологиялық бөлімдер кіре берісіне санитарлық өткізу орнын қарастыру керек.

5.4.3.8 Бактериологиялық бөлімдерде «таза» және «жұқпалы» аймақтар қарастыру керек.

5.4.3.9 Полимеразалық тізбекті реакция (ПТР) әдісімен зерттеу жүргізуге арналған үй-жайларды жобалау кезінде мыналарды қарастыру қажет:

а) сынама дайындау, реакция қоспасын дайындау, нәтижелерді есептеу (детекция) аймақтары үшін жекелеген үй-жайлар бөлуді;

б) сынама дайындауға арналған үй-жайды материалдарды қабылдау бөлмесінің жанына орналастыру керек;

в) детекция бөлмесін өзге аймақтардан алыс немесе оқшауландырылған бөлікте орналастыру керек;

г) әрбір аймақта тоңазытқыштарды/мұздатқыштарды, зертхана жабдығын, реагенттерді, автоматты тамызғыштарды (мөлшерлеуіштерді), ұштықтарды, пластикалық және шыны ыдысты, қорғаныс киімін, аяқ киімді, тальксіз бір рет пайдаланатын қолғаптарды, тазалау құрал-сайманы мен осы бөлмеде ғана қолданылатын өзге шығыс материалын орналастыруға арналған жеткілікті орын мөлшерін қарастыру керек;

д) үй-жайларды ПТР зерттеу үшін жеке ғимаратқа орналастыру кезінде мынадай үй-жайларды қарастыру керек: материалдарды қабылдау, үлгілерді тіркеу және бастапқы өңдеу, дәрігерлерге арналған үй-жайлар, гардероб, дәретхана, душ бөлмесі, қойма бөлмелері, автоклав, жуу.

5.4.3.10 Қосалқы бокстарда бактериология бөлімдерінің, дәрігерлер жұмыс бөлмелерінің, сонымен қатар вирусологиялық бөлімшелер лаборанттарының санитарлық бактериология мен тамшылық инфекциялар жөніндегі зерттеулеріне арналған кіре берістер қарастыру керек.

5.4.3.11 Вирусологиялық бөлімшелерде «таза» және «жұқпалы» аймақ қарастыру қажет.

5.4.3.12 Зертхана кіреберісіне тіркеу орны мен сынамаларды қабылдау бөлмесін орналастыру керек.

5.4.3.13 Зертханада материал алу пункті болған жағдайда, қызметкерлер мен тексеретін тұлғаларға арналған бөлек дәретхана қарастырылады.

5.4.3.14 Микробиологиялық зерттеулер жүргізілетін зертханаларда Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес кіре берістер қарастыру керек.

5.4.3.15 Микробиологиялық зерттеулерге арналған үй-жайларды жоспарлау кезінде таза және жұқпалы ағындардың түйісу ықтималдығын болдырмау керек.

5.4.3.16 Зертханалардағы едендерді қышқылдар мен сілтілердің әсерін ескере отырып орналастыру керек.

5.4.3.17 Өрт пен жарылыс қаупі бар заттармен жұмыс істеуге арналған үй-жайларды көмірқышқылды өрт сөндіргіштермен, сондай-ақ өзге де өрт сөндіру құралдарымен жабдықтау керек.

5.4.3.18 Жеңіл тұтанатын әрі жанғыш сұйықтықтар қатысатын жұмыстардың барлығы желдеткіш жұмыс істеп тұрған электр құралдары, сондай-ақ электр аспаптары мен газ жанарғылары өшірілген тартпа шкафында жүргізіледі.

5.4.3.19 Тәжірибелік, диагностикалық және өндірістік жұмыстар жүргізілетін, сонымен қатар I-II топтағы патогенді БА сақталатын объектілерде өткізу режимін белгілеу керек.

5.4.3.20 ПБА қатысқан жұмыстар жүргізілетін үй-жайларды бактерицидтік сәулелендіргішпен жабдықтау керек.

5.4.3.21 Патогендігі I-II топпен немесе жұқтыру ықтималдығы бар материалмен жұмыс жүргізілетін стационарлық зертханаларға арналған қоршауды жобалаған кезде олар нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес негізгі болуы тиіс.

5.4.3.22 Сыртқы қоршау жағдайында бекітілмейтін есіктердің, қақпалардың, шағын есіктердің, сонымен қатар ойықтар мен өзге зақымданулардың болуына жол берілмейді.

5.4.3.23 Радиологиялық зертхананы жобалау кезінде «лас» және «таза» аймақ қарастыру қажет.

5.4.3.24 Радиологиялық зертхананың лас аймағында мыналар орналасуы керек:

- а) сынамаларды дайындауға, сақтауға және минералдандыруға арналған бөлме;
- б) радиохимиялық зерттеулерге арналған аймақ (лас аймақ);
- в) ыдысты, контейнерлерді, жабдықты, іш киім мен арнайы киімді қатерсіздендіруге арналған бөлме.

5.4.3.25 Радиологиялық зертхананың таза аймағында мыналар орналасуы керек:

- а) сынамаларды дайындауға, сақтауға және минералдандыруға арналған бөлме;
- б) радиохимиялық зерттеулерге арналған аймақ (таза аймақ);
- в) сұйық радиоактивті қалдықтарға, контейнерлер мен арнайы цистерналарға арналған аймақ.

5.4.3.26 Лас және таза аймақтар арасында санитарлық өткізу орны қарастырылуы тиіс.

5.4.3.27 Радиологиялық топтарға арналған үй-жайларды радиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша Қазақстан Республикасының аумағындағы негізгі санитарлық ережелерге сәйкес жобалау керек.

5.4.3.28 Көрсетілген үй-жайларды бір-біріне тікелей байланыстыру арқылы жобалау керек.

5.4.3.29 Жұқпалы аймаққа арналған үй-жайда есіктері автоматты түрде құрсауланатын өтпелі автоклав қарастыру керек.

5.4.3.30 Шлюздерге кіретін есіктерге өздігінен жабылатын және жабдықталған құлыптарды қарастыру керек.

5.4.3.31 Барлық бокстарда қол жууға арналған раковиналар (қолжуғыштар), айна және дезинфекциялайтын ерітінді бар сыйымдылықтар орнатылатын қосалқы бокстар болуы тиіс.

5.4.4 Әкімшілік және тұрмыстық үй-жайлар

5.4.4.1 Әкімшілік үй-жайларды ҚР ҚН 3.02-08 және Қазақстан Республикасының аумағындағы басқа да қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жобалау қажет.

5.4.4.2 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің үй-жайларында жұмыс орнын ұйымдастыру кезінде жұмыс орнының ауданын, желдету және жарықтандыру жағдайларын, оның ішінде мүгедектігі бар адамдар мен өзге де мүмкіндігі шектеулі қызметкерлер топтарының ерекшеліктерін ескеру керек.

5.4.4.3 Ірі өлшемді жабдықты жұмыс орындарында орналастыру және ұжымдық қолдану кезінде үй-жайлардың аудандарын ҚР ҚН 3.02-08 талаптарына және қондырғыларды қолдану жөніндегі техникалық құжаттарға сәйкес ұлғайту керек.

5.4.4.4 Ұйымдастырушылық және әкімшілік бөлімдерді қызметтік және тұрмыстық үй-жайлар топтарының жанына орналастыру қажет.

5.4.4.5 Медициналық мұрағаттарды, вестибюльдерді, іш киімдерді жууға арналған үй-жайларды, халыққа арналған санитарлық өткізу орындарын, дезинфекциялық камералар бөлімдерін, қызметкерлерге арналған буфеттерді, жөндеу шеберханаларын астыңғы қабатта орналастыруға жол беріледі.

5.4.4.6 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінде буфеттер қарастыруға жол беріледі.

5.4.5 Қойма үй-жайлары

5.4.5.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау кезінде ҚР ҚН 3.02-29 және Қазақстан Республикасының аумағындағы басқа да қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес шаруашылық-қойма үй-жайларын қарастыру қажет.

5.4.5.2 Қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында өртке қарсы бөліктер әрқашан бос болуы тиіс, оларды материалдарды, қондырғыларды, буып-түю ыдыстары мен көлік тұрағы үшін пайдалануға жол берілмейді.

5.4.5.3 Қоймада шағын ыдысты дезинфекциялық құралдарды сақтауға арналған металл стеллаждар мен дезинфекциялау құралдары салынған шыны бөтелкелерге арналған ағаш сөрелер орналастыру керек.

5.4.5.4 Биологиялық, емдік-профилактикалық және диагностикалық препараттарға арналған реттемелі температура режимі бар камералар орналасқан үй-жайларда бөліктерді ортақ тамбур арқылы бөлу керек.

5.4.5.5 Еден жабыны, қабырғалар, төбелер, қойманың ішкі конструкциясы үшін химиялық әсерлерден қорғауды қамтамасыз ететін және бетіне ылғал жинамайтын және зиянды немесе агрессивті заттардың сіңуін болдырмайтын және ылғалды тазалау мен жууға жол беретін материалдарды (керамикалық плита, майлы бояу) қолдану керек.

5.4.5.6 Үй-жай температурасы Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттарға сәйкес жол берілетін деңгейден төмен болмауы тиіс.

5.4.5.7 Қойма үй-жайы жұмыс аймағы ауасындағы зиянды заттар құрамының шекті жол берілген шоғырдан аспауын қамтамасыз ететін желдеткішпен (табиғи немесе механикалық) жабдықталады.

5.4.5.8 Қоймаларды тек орталықтан (бу, су) ғана жылытуға жол беріледі.

5.4.5.9 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жүк көтергіштермен жабдықтау керек.

5.4.5.10 Көтергіштер саны Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес анықталады. Бұл ретте бактериологиялық және вирусологиялық зертханаларда бөлек көтергіштер қарастырылуы тиіс.

5.4.5.11 Таза (қосалқы) құрал-сайман қоймасын қарастыру, оны дезинфекциялық-жуу бөлімінің жанына орналастыру қажет.

5.4.5.12 Дезинфекциялық құралдарды сақтауға арналған үй-жай құрғақ болуы керек.

5.4.5.13 Дезинфекциялық құралдарды тікелей күн сәулелерінің әсерінен жасырын орындарда сақтау керек.

5.4.6 Виварий үй-жайлары

5.4.6.1 Виварий үй-жайлары бір-бірінен оқшауланған мынадай үй-жайлар тобынан тұруы тиіс:

- жануарларды ұстауға арналған;
- карантиннен;
- изолятордан;
- манипуляциялық;
- жануарларды жұқтыруға арналған;
- асханалар мен өзге үй-жайлардан.

5.4.6.2 Тәжірибеде қолданылатын қос мекенді жануарлар мен балықтар механикалық түрде жұмыс істейтін тарту-сору желдеткішімен жабдықталған астыңғы немесе жертөелік үй-жайларда орналасуы тиіс.

5.4.6.3 Изолятор, карантин, жануарларды жұқтыруға арналған үй-жайларды, ас үйлер, сонымен қатар ұсақ жануарлар мен қалдықтарды өртеуге арналған үй-жайларды жекелеген сыртқы кіре беріс жолмен жобалау керек.

5.4.6.4 Әрбір виварийде түсетін жануарларды қабылдауға арналған үй-жай болуы тиіс.

5.4.6.5 Ұсақ кеміргіштер бар виварийлерде, қабылдау бөлімінің алдында түскен жануарларды машина тиейтін және түсіретін жылытылған тамбур орнатылады.

5.4.6.6 Зертханалық корпустар виварийлерін орналастыру кезінде қабылдау бөлімі мен жылытылған тамбур тек зертханалық жануарларды көтеру үшін қолданылатын лифт арқылы вивариймен байланыстырылады.

5.4.6.7 Карантин бөлмелеріне ауру және ауру деп күдіктенген жануарларға арналған оқшаулау бөлмесімен шектеседі.

5.4.6.8 Зертханалық жануарларды орналастыруға арналған үй-жайлар желдету жүйесіне қосылған торларға арналған шкафтармен жабдықталуы тиіс.

5.4.6.9 Бастапқы өңдеу камерасының бөлмесін өзгелерден бөлу және тарту-сору желдеткішімен және камералардағы арнайы құралдармен бөлу керек.

5.4.6.10 Қазандық бөлмесінде ұсақ жануарлардың өліктері мен қалдықтарды өртеуге арналған үй-жай қарастыру керек.

5.4.6.11 Патологиялық-анатомиялық мақсатта союға дейін жануарлардың өліктерін сақтау үшін виварий бөлімінің диагностикалық бөлмесіне арнайы тоңазытқыш қарастыру керек.

5.4.6.12 Жемдер мен жартылай фабрикаттарды осы мақсат үшін арнайы бөлінген жер – қоймада сақтау керек.

5.4.6.13 Виварийдің «таза» үй-жайларына, жеке тұрған ғимараттарға кіру гардероб арқылы орындалады.

5.4.6.14 Жануарларды, изоляторларды қабылдау, карантиндеу, тәжірибелік және жұқтырылған жануарларды орналастыру бөлмелерінің, зарарсыздандыру бөлмесінің, ас үйдің, дезинфекциялық-жуу бөлімінің, құрал-саймандар қоймасының, қызмет көрсететін қызметкерлердің тұрмыстық үй-жайларының, дәліздердің едендері су өткізбейтін материалдан, ернеуліктерсіз болуы тиіс, канализацияға жалғанған ағызу жолдарына, науаларға көлбеу болуы қажет.

5.4.6.15 Шырағандар мен жабық типті жарықтандыру арматурасы ылғалды тазалау үшін қолжетімді болуы тиіс.

5.4.7 Санитарлық қондырғыларды орналастыру

5.4.7.1 Қызметкерлерге арналған тазалау кабиналары мен душ бөлмелерінің өлшемдерін Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қарастыру керек.

5.4.7.2 Жедел бөлімше мен зертхана қызметкерлеріне арналған санитарлық тораптарды бөлек қарастыру керек.

5.4.7.3 Зертханалар қызметкерлердің қолдарын жууға арналған раковиналармен жабдықталады. Сонымен қатар ыдыстарды, араластырғыштар арқылы суық және ыстық су жеткізілетін құрал-саймандарды жууға арналған раковиналар немесе ванналар орнатылады.

5.4.7.4 Инфекциялық бөлімдер зертханаларына, бактериологиялық зертханаларға, сонымен қатар қызметкерлерге арналған санитарлық өткізу орындарына, шлюз-боксстарға, жартылай бокстарға және санузелдерге кіре беріс алдындағы үй-жайларды шынтақпен басқарылатын (жанасусыз, басқышты және білезіктің қатысуынсыз өзге) араластырғыштар орнатылған қолжуғыштармен, сұйық (антисептикалық) сабын және антисептик ерітінділері салынған дозаторлармен жабдықтау керек.

5.4.7.5 Раковиналар мен өзге санитарлық құралдарды, сондай-ақ қабырғалар мен аралық қалқалардың ықтимал ылғалдануына байланысты қолданылатын жабдықтарды орнату орындарын ылғалға төзімді материалдармен өңдеу керек.

5.4.8 Жарықтандыру

5.4.8.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін табиғи және жасанды жарықтандыруды жобалау ҚР ҚН 2.04-01 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес жүзеге асырылуы керек.

5.4.8.2 Табиғи жарықтандыру адамдар тұрақты келетін үй-жайлар үшін қарастырылады.

5.4.8.3 Виварий үй-жайларын жобалаған кезде табиғи және жасанды жарықтандыруды қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қарастыру керек.

5.4.8.4 Кез келген зертханалық жануар түрлері орналасқан үй-жайларға жобалау кезінде сыртқы терезелер қарастыруға жол берілмейді.

5.4.8.5 Зертхана үй-жайларын табиғи және жасанды жарықпен жабдықтау қажет.

5.4.8.6 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің үй-жайларына мынадай жағдайларда біріккен жарықтандыру қарастыру керек:

а) дәлдік разряды I-III түрдегі көз жұмыстары жүргізілетін үй-жайларда;

б) ғимараттың өндіріс технологиясы және оны ұйымдастыру бойынша таңдап алынған көлемдік-жоспарлық шешімдері нормаларға сәйкес үй-жайлардың жеткілікті жарықтандырылуын қамтамасыз етуге мүмкіндік бермесе;

в) бір ғана табиғи жарық арқылы жарықтандыруды қанағаттандыру қиын немесе мүмкін емес жұмыс орындарындағы жарықтандыру қарқындылығына, сапасына және тұрақтылығына қойылатын талаптардың жоғары болуы кезінде.

5.4.8.7 Рекреациялар ретінде пайдаланылатын дәліздерді табиғи жарықпен шет жағынан немесе бүйірлік жағынан жабдықтау керек.

5.4.8.8 Жарықтандыру желілері сенімділікті, ұзақ мерзімділік пен өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.8.9 Сымдар мен кабельдердің қималары электр қондырғыларын орнатудың қолданыстағы ережелеріне сәйкес қыздыру жағдайлары негізінде есептелуі тиіс.

5.4.8.10 Зат бөлмелерін, санитарлық желілер орналасқан үй-жайларды, қызметкерлерге арналған жеке гигиена бөлмелерін, душ бөлмелері мен гардеробтарды екінші жарықпен немесе тек табиғи жарықпен жарықтандыруға жол беріледі.

5.4.8.11 Жасанды жарық (жалпы және жергілікті), жарық көзі, шам типі Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормалар мен нормативтік құжаттарға сәйкес қабылданады.

5.4.8.12 Төбелерге орнатылатын үй-жайлардағы жалпы жарықтандыру шырағандарын тегіс (жабық) шашыратқыштармен қолдану керек.

5.4.8.13 Қауіпсіздікті қамтамасыз ету және жайлылық жасау мақсатында эвакуациялық апаттық жарықтандыру шырағандары қосалқы станция қалқанынан, ал бір кіре беріс болған жағдайда, кіріс-тарату құрылғысынан (КТҚ) бастап, жұмыспен байланыспайтын желіге қосылуы тиіс.

5.4.8.14 Жасанды жарықтандырудың нормативтік параметрлерін қамтамасыз ету мақсатында қызметкерлердің жұмыс орындары жергілікті жарықтандыру шырағандарымен жабдыкталады.

5.4.8.15 Компьютер техникасы орналасқан жұмыс орындарының жарықтандырылуы дербес электронды-есептеуіш машиналарға, жұмысты ұйымдастыруға қойылатын гигиеналық нормаларды белгілейтін санитарлық талаптарға және қолданыстағы басқа да санитарлық талаптарға сәйкес келуі тиіс.

5.4.8.16 Қызметкерлердің жұмыс орындары эргономиялық талаптар мен қолданыстағы басқа да нормаларды ескере отырып орналастырылуы тиіс.

5.4.8.17 Қойма үй-жайларын кезекпен жарықтандыруға және оларға айыр розеткалар орнатуға жол берілмейді.

5.4.8.18 Ғимараттарда негізгі (жұмыс) қуаты бұзылған жағдайларда, апаттық жарықтандыруды қарастыру керек.

5.4.8.19 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілері аумағының қоршауының периметрі бойынша жарықтандыру қарастырылуы тиіс.

5.4.8.20 Күзетті жарықтандыру желісі дербес болуы және Қазақстан Республикасындағы қауіпсіздік техникасы талаптарына сәйкес орындалуы тиіс.

5.5 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау

5.5.1 Электр қондырғылары

5.5.1.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің электр техникалық құрылғыларын Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттарға сәйкес орналастыру керек.

5.5.1.2 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау кезінде электр қондырғысын, электр жарығын орнату мен монтаждау, жерге тұйықтау, сондай-ақ найзағайдан қорғау әрекеттерін ескере отырып, өрттің алдын алатын техникалық шараларды есепке алу қажет.

5.5.1.3 Қоймаларда орнатылған электрлік желілер мен электрлік қондырғыларды Электр қондырғыларын орнату ережесіне сәйкес жобалау керек.

5.5.1.4 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау кезінде ҚР ҚН 2.02-02 сәйкес орындалуы тиіс автоматты өрт сигнализациясына қойылатын талаптарды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарын ескеру қажет.

5.5.1.5 Күзет, қауіп сигналдары мен қатынауды басқару жүйелері кешенінде аккумулятордан қолдау көрсетілетін үздіксіз қуат көзі болуы тиіс.

5.5.1.6 Объекті аумағын немесе оның периметрін басқаруға арналған бейнекамералар сыртқы қондырғыларға климаттық факторлардың әсер ету жағдайлары кезінде климаттық аймаққа сәйкес жұмыс істеуі немесе оның жұмыс қабілеттілігін қамтамасыз ететін саңылаусыз термиялық қаптарда орналасуы тиіс.

5.5.1.7 Лифтінің электр қондырғысы апаттық жағдайлардың, адамдардың қатысуымен болатын апаттық немесе жазатайым жағдайлардың туындауына жол бермеуі тиіс.

5.5.1.8 Лифтілердің барлық типтері электр байланыстарымен жабдықталады.

5.5.1.9 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау кезінде оларға инженерлік жүйелер орнатылуын, олардың телефон және электр сағаттарымен жабдықталуын қарастыру керек.

5.5.1.10 Байланыс типтері, олардың көлемі мен мақсаты нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес анықталады.

5.5.1.11 Өрт сигналы жабдығын сәулелендіру деңгейінің төмендігін, дегенмен күшті сыртқы кедергілерге төзімділігін ескере отырып таңдау және орналастыру керек.

5.5.1.12 Адамның ток жүргізу бөліктеріне тікелей жанасу мүмкіндігін болдырмау, сонымен қатар электр жабдығына электрлік зақымдануларға, апаттарға, өрттер мен жарылыстарға әкеп соқтыруы мүмкін сыртқы ортаның бүліну әсерлері мен өзге факторлардың ықтимал әсер етуінен қорғанысты қамтамасыз ету қажет.

5.5.1.13 Электрлік қорғаныс аппараттары жүктеменің есептік тогының ұзақ мерзімді ағынына және шекті токтың қысқа мерзімді әрекетіне сай есептелуі тиіс.

5.5.2 Сумен қамту және канализация

5.5.2.1 Шаруашылық-ауыз су, өртке қарсы, ыстық және суық сумен қамту, канализация жүйелерін жобалау кезінде ҚР ҚН 4.01-01, ҚР ҚН 4.01-03 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар ережелерін ескеру керек.

5.5.2.2 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау кезінде канализация жүйелерін біріктіру тиімділігін қарастыру, техникалық, экономикалық және санитарлық талаптарды ескеру қажет.

5.5.2.3 Канализация жүйесін беттік ағын суларға қойылатын талаптарды, климаттық жағдайларды, елді мекеннің жер бедері мен өзге факторларды ескере отырып таңдау керек.

5.5.2.4 Қауіпсіздікті қамтамасыз ету және адамдардың денсаулығын қорғау мақсатында нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес шаруашылық-ауыз су мақсатындағы су сапасының жоғары сапасын қамтамасыз ету қажет.

5.5.2.5 Аспаптарға жеткізуден басқа, ыстық сумен жабдықтау жүйесінің құбырын жылу шығынын сақтау үшін оқшаулауға жол беріледі.

5.5.2.6 Арналарға, шахталарға, санитарлық-техникалық кабиналарға, тоннельдерге, сондай-ақ ылғалдығы жоғары үй-жайларға жүргізілетін ыстық сумен жабдықтау жүйесінің құбырларын (тұйыққа тірелген өрт тіреушелерінен бөлек) ылғалдың суға айналуын болдырмау үшін оқшаулау керек.

5.5.2.7 Шаруашылық-ауыз су құбыры жүйесіне орнатылатын қысым реттеуіштері статистикалық жұмыс режимінде де, динамикалық жұмыс режимінде де есептік қысымды қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.2.8 Ғимараттар мен құрылыстарда судың ауыстырымдылығын қамтамасыз ету үшін өрт тіреушелерін тиекті арматура орнату арқылы бір немесе бірнеше су ірқу тіреулермен шеңберлеуді қарастыру керек.

5.5.2.9 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілері үшін ішкі өртке қарсы су құбырын ғимараттың өртке төзімділік дәрежесіне және өрт қауіпсіздігі санатына, сонымен қатар ғимараттың функционалдық мақсатына байланысты орнату керек.

5.5.2.10 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің кіре берісіне гидростатикалық қысымды кепілдендірілген қысымнан жоғарылату қажеттілігі немесе оның мерзімді жетіспеушілігі, сонымен қатар мәжбүрлі айналымын қолдау қажеттілігі жағдайында орталықтандырылған ыстық сумен жабдықтау жүйесіне сорғы қондырғысының орнатылуын қарастыру қажет.

5.5.2.11 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінде сорғы қондырғыларын (өрт сөндіру құрылғыларынан бөлек) адамдар ұзақ орналасатын үй-жайларға тікелей орналастыруға жол берілмейді.

5.5.2.12 Сорғы қондырғыларын және олардың жұмыс істеу режимін техникалық-экономикалық салыстыру негізінде анықтау керек.

5.5.2.13 Әрбір кіреберіске жеке сорғы қондырғыларын орнату кезінде кіреберістерді біріктіру талап етілмейді.

5.5.2.14 Зертханада орталықтандырылған суық және ыстық сумен жабдықтау, канализация, электрмен жабдықтау, жылыту жүйелері болуы тиіс.

5.5.2.15 Елді мекенде орталықтандырылған су құбыры мен канализацияның болмауы жағдайында дербес жүйелер орнатылуы тиіс.

5.5.2.16 Зиянды газдар бөліну арқылы химиялық реакциялардың жүруі жағдайында суағарларды біріктіруге жол берілмейді.

5.5.2.17 Газдар (булар, ұшқыш құрауыш бөліктер мен өзге заттар) бөлетін өндірістік ағын суларды бұру және жіберу жағдайында олардың үй-жайларға енуіне қарсы шаралар қарастыру керек.

5.5.2.18 Жергілікті қондырғылардағы суды тазалағаннан кейін ағын судың сапасы оларды сыртқы канализация желісіне қабылдау техникалық шартына және санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келуі тиіс.

5.5.2.19 Жергілікті тазалау құрылыстары мен құрылғыларының жабдығы мен сызбасын ағын сулардың құрамындағы ластаушы заттардың шоғырына, айналмалы сумен жабдықтау жүйесіндегі су сапасына қойылатын талаптарға байланысты жобалау керек.

5.5.2.20 Эфирдің және өзге жеңіл тұтанатын заттардың ерітінділерін су құбырының раковиналарына немесе ағызу құйғыштарына құюға жол берілмейді.

5.5.3 Жылыту, желдету және ауа баптау жүйелері

5.5.3.1 Жылыту, желдету және ауа баптау жүйелерін ҚР ҚН 4.02-01 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарын ескере отырып жобалау керек.

5.5.3.2 Ғимараттардың жылыту жүйелерін жобалау кезінде мыналарды ескеру қажет:

- а) қоршау конструкциялары арқылы жылу шығынын;
- б) жиналмалы сыртқы қоршау конструкцияларын қыздыруға кететін жылу шығынын;
- в) материалдарды, жабдықты қыздыруға кететін жылу шығынын;

г) электр құралдарынан, жарықтандырудан, технологиялық жабдықтау, байланыстардан, материалдардан, адамдардан, сонымен қатар өзге де көздерден тұрақты келіп түсетін жылу шығынын.

5.5.3.3 Жылыту, желдету және ауа баптау жүйесі медициналық қызмет жүзеге асырылатын үй-жай микроклиматының және ауа ортасының қалыпты параметрлерін қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.3.4 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау кезінде жылумен жабдықтау жүйесін ағымдағы жөндеу және қызмет көрсету үшін қолжетімділігін қамтамасыз ету қажет.

5.5.3.5 Желдету жүйесін жобалау және пайдалану кезінде шу мен діріл деңгейін нормативтік құжаттарға сәйкес шекті жол берілгеннен аспайтындай қамтамасыз ету қажет.

5.5.3.6 Үй-жайлардың құрылымы, жоспары мен жабдықталуы технологиялық процестер ағынын қамтамасыз етуі және эпидемиологиялық қауіптілігі әртүрлі дәрежедегі ағындарды ауыстыру ықтималдығын болдырмауы тиіс, сондай-ақ ауа массаларының «лас» үй-жайлардан «таза» үй-жайларға өтуін болдырмауы қажет.

5.5.3.7 Үй-жайларда жол берілетін нормалар шегінде микроклимат пен ауа сапасының параметрлерін қамтамасыз ету үшін желдету құрылғысын қолдану керек.

5.5.3.8 Өткір иісті заттар орналасқан үй-жайларда ұйымдастырылған ағынды орнатпастан, механикалық түрде жұмыс істейтін сору желдеткішін қарастыру керек.

5.5.3.9 Микроклимат пен ауа сапасы параметрлерінің табиғи желдеткіші арқылы қамтамасыз етілмейтін жыл кезеңдерінде ауа ағынының қамтамасыз ету немесе оны жоюға арналған табиғи желдету (аралас желдету) жүйелерін ішінара қолданатын механикалық желдету құрылғысын қарастыру керек.

5.5.3.10 Ағынды желдету жүйелері арқылы берілетін сыртқы ауаны бактериологиялық сүзгілерде тазалау керек.

5.5.3.11 Ауаның қажетсіз ағынын болдырмау үшін зертханалардағы ағынды және сору желдеткіші жүйелеріне тиекті құрылғылар (оның ішінде кері клапандар) орнату керек.

5.5.3.12 Бактериологиялық сүзгілерден кейін ағынды желдету жүйесінің ауа өткізгіштерін сұйық сіңдірмейтін, ауа өткізгіштерінің немесе қорғаныс жабындарының материалының үй-жайларға енуін болдырмайтын беттен тұратын материалдардан қарастыру керек.

5.5.3.13 Қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында тиімділігі жоғары (H11-H14) сүзгілерден кейін ағынды желдету (ауа баптау) жүйелерінің ауа өткізгіштерін тот баспайтын болаттан немесе беті тегіс, тоттануға төзімді, шаң баспайтын өзге материалдан қарастыру қажет.

5.5.3.14 Ағынды және сору торлары бір үй-жай шегінде бір-бірінен мүмкіндігінше алшақтатылуы тиіс.

5.5.3.15 Ауа алмасу еселігі белгіленген жиілікті, ауа температурасын және ауаның салыстырмалы ылғалдығын есепке алу негізінде анықталады.

5.5.3.16 Мәжбүрлі желдету жүйелерінің болуына байланысты тазалық үй-жайларын есепке алмағанда, барлық емдік-диагностикалық үй-жайларда табиғи желдету мүмкіндігі қарастырылуы тиіс.

5.5.3.17 Аса қауіпті инфекциялар бөлімінде сору желдеткіші тоқтаған кезде тарту желдеткішін автоматты өшіру қарастырылуы тиіс.

5.5.3.18 Пайдаланылған ауаны жергілікті сору құрылғыларынан шығару жеке клапандармен жүзеге асырылуы тиіс.

5.5.3.19 Бактериологиялық, вирусологиялық бөлімдер, радиациялық гигиена, аса қауіпті инфекциялар бөлімі, бастапқы өңдеу камералары үшін жеке ағынды-сору жүйелерін қарастыру керек.

5.5.3.20 Желдету құрылғылары мен электр қозғалтқыштарын шу-тербелістен қорғау талаптарын, сонымен қатар осыған қатысты есептерді ескере отырып орнату керек.

5.5.3.21 Үй-жайға зиянды немесе жанғыш газдардың, бу мен аэрозольдардың үлкен мөлшері түскен жағдайда, апаттық желдеткішті технологиялық және желдету қондырғысының апаттық кезеңіндегі үйлесімсіздігін ескере отырып, қамтамасыз ету қажет.

5.5.3.22 Түтінге қарсы желдету жүйелерін баспалдақты торларды, лифтілік шахталар мен іргелес өрт бөліктерін қорғауға арналған ағынды желдету жүйелерінен бөлек, әрбір өрт бөлігіне дербес түрде қарастыру керек.

5.5.3.23 Патогендік көбейтумен жұмыстар жүргізілетін үй-жайлардан шығатын ауаны атмосфераға жіберуден бұрын бактериологиялық сүзгілерде тазалау қажет.

5.5.3.24 Қайта салынатын және реконструкцияланатын зертханаларда «жұқпалы» аймақтан шығатын ауаны тиімді тазалау сүзгілерін орнату арқылы дербес сору-тарту желдету құрылғысын қарастыру (немесе бұл үй-жайларды биологиялық қауіпсіздік бокстарымен жабдықтау) керек.

5.5.3.25 Биоматериалдарды сұйық азотта сақтауға арналған үй-жайларды газ анализаторының сигналы бойынша қосылатын жеке сору және апаттық желдету жүйесімен жабдықтау керек.

5.5.3.26 Зиянды химиялық заттар бөлу арқылы жұмыстар жүргізілетін үй-жайлардағы жұмыс орындары жергілікті сору құрылғыларымен жабдықталуы тиіс.

5.5.3.27 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінде талаптарға сәйкес дезинфекциялық камералар үшін бумен жабдықтауды қарастыру керек.

5.5.3.28 Бактериологиялық, вирусологиялық зертханалар, аса қауіпті инфекциялар бөлімі орналасқан үй-жайлардағы орталықтан жылыту жүйелерінде жылыту құралдары ретінде жеңіл тазалауға жол беретін тегіс бетті құралдар қарастыру керек.

5.5.3.29 Жылыту құралдарының беті шаңның енуін болдырмайтын тегіс және жуу және дезинфекциялау ерітінділерінің әсеріне төзімді болуы тиіс. Оларды сыртқы қабырғаларға, терезелердің астына орналастыру керек.

5.5.3.30 Жылытқыш аспаптар қоршауларын орнату кезінде ағымдық пайдалану мен жинау үшін еркін мүмкіндік қамтамасыз етілуі тиіс.

5.5.3.31 Сұйық азотпен және өзге ауыр газдармен, аэрозольдермен жұмыс істеу кезінде сору орны төменгі аймақтан ғана қарастырылады.

5.5.3.32 Асептикалық үй-жайларда ағын сорудан басым болуы тиіс.

5.5.3.33 Инфекциялық мақсаттағы үй-жайларда сору ағыннан басым болады.

5.5.3.34 Ауаның тағайындалған параметрлерінің тұрақты көрсеткіштерін қамтамасыз ету мақсатында А класты тазалық бөлмесінің тарту-сору желдеткішінің жүйесі үздіксіз режимде жұмыс істеуі тиіс.

5.5.3.35 Желдету камерасының еденінде шаң жинамайтын төсем болуы тиіс.

5.5.3.36 Шатырдағы және үй астындағы үй-жайлар тесіктері кеміргіштердің, құстар мен синантроп жәндіктерінің енуінен қорғалған болуы тиіс.

5.5.3.37 А және Б жиілік класындағы үй-жайларда қалыпты температура мен ауаның ылғалдығын қамтамасыз ету үшін белгіленген тәртіпте осы мақсат үшін жол берілген жүйелер мен жабдықтарды қолдану арқылы ауа баптауды қарастыру қажет.

5.5.3.38 Суықпен қамтамасыз ету жүйесін нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жобалау керек.

5.5.3.39 Тағам дайындайтын жайларда, зертханаларда газбен жабдықтау жүйесін ҚР ҚН 4.03-01 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жобалау керек.

5.5.4 Қоқыстарды шығару

5.5.4.1 Қалдықтар жинауға, қолдануға, зиянсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге жатады, олардың шарттары мен әдістері халықтың денсаулығы мен тіршілік ортасына қауіпсіз болуы тиіс, қолданыстағы санитарлық нормалар мен ережелерге, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жүзеге асырылуы тиіс.

5.5.4.2 Өндіріс қалдықтары мен тұтынудың әрбір түріне технология процесін қолданыстағы санитарлық нормалар мен ережелерге, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес олардың шығу тегіне, агрегаттық күйіне, субстраттың физикалық-химиялық сипатына, компоненттердің сандық қатынасы мен халық денсаулығына үшін қауіптілік дәрежесі мен адамның тіршілік ету ортасына байланысты қамтамасыз ету керек.

5.5.4.3 Қалдықтардың қауіптілік дәрежесі (класты) қолданыстағы нормативтік талаптарға сәйкес анықталуы тиіс.

5.5.4.4 Қоқыс сақтауға арналған үй-жайды тарту-сору желдеткішімен, биологиялық қалдықтарды сақтауға арналған тоңазытқыш құрылғысымен, стеллаждармен, медициналық қалдықтар салынған пакеттерді жинауға арналған контейнерлермен, таразылармен, ыстық және суық су жеткізілетін раковиналармен, бактерицидті шамдармен жабдықтау керек.

5.5.4.5 Металл және пластикалық ыдыстар, қауіпті қалдықтарды жинауға арналған контейнерлер нығыз жабылуы тиіс.

5.5.4.6 Тұрмыстық қалдық пен медициналық қоқыстарды және медициналық қалдықтарды бір үйде сақтауға жол берілмейді.

5.5.4.7 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілері мен елді мекендердің аумағында арнайы қондырғылардан тыс медициналық қалдықтарды жағуға тыйым салынады.

5.5.4.8 Өлген жануарлардың өліктерін, конфискаттар мен қалдықтарды зиянсыздандыру және көму әрекеттерін ағымдағы нормативтік талаптарға сәйкес жүзеге асыру керек.

5.5.4.9 Медициналық қалдықтарды уақытша сақтауға арналған үй-жайлар еденін, қабырғаларын, төбесін жуу және дезинфекциялау құралдарына төзімді материалдардан орындау керек.

5.5.4.10 Жуу бөлмесі ағынды суық және ыстық су жүргізілген ваннамен немесе еден үстінен іске қосылатын кранмен жабдықталуы тиіс.

5.5.4.11 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің үй-жайларында қоқыстан тазалау және шаңнан тазарту, қоқысты уақытша (санитарлық нормалар шегінде) сақтау жүйелерін, оны шығаруды қарастыру керек.

5.6 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті және ғимаратты пайдалану кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету

5.6.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін ҚР ҚН 3.06-01 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарына, жұмыс істейтіндер немесе осы ғимаратқа келушілер үшін қолжетімділік қамтамасыз етілетіндей жобалау және салу керек.

5.6.2 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілері мен іргелес аумақты учаскені пайдалану кезінде тайғанау, құлау, соқтығысу, күй, электр тогынан зақымдану нәтижесінде, сонымен қатар жарылыс салдарынан жазатайым оқиғалардың туындауы және адамдарға жарақат келу қаупі пайда болмайтындай етіп жобалау керек.

5.6.3 Ғимаратта санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерімен біріктірілген жер асты және жер үсті деңгейіндегі кірме жол халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімді болуы тиіс.

5.6.4 Аумаққа кіреберіс тобын халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары, оның ішінде арбадағы мүгедектер үшін объекті туралы ақпараттың қолжетімді элементтерімен жабдықтау қажет.

5.6.5 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарына қолжетімді кірме жолдар жанындағы кіреберіс алаңда мыналар болуы тиіс бастырма, су бұрғыш, жергілікті климаттық жағдайларға байланысты – жабын бетінің жылытқышы.

5.6.6 Мүгедектігі бар адамдар қолжетімді кіре беріс есіктерін автоматты, қол немесе механикалық етіп жобалау керек, сондай-ақ олар жақсы танылуы және олардың қолжетімділігін көрсететін символ болуы тиіс.

5.6.7 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау кезінде мүмкіндікті қамтамасыз ету мақсатында халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары жүретін жолдарды ескеру қажет, кедергі жасайтын құрылғыларды қолдануға жол берілмейді.

5.6.8 Учаскедегі көлік жолдарын және объектілерге жаяу жүргіншілер жолдарын қозғалыс жолдарының параметрлеріне қойылатын қолданыстағы нормативтік талаптарды сақтаған кезде біріктіруге жол беріледі. Бұл жағдайда адамдардың мен автомобиль

көліктерінің қауіпсіз жүруін қамтамасыз ететін жүретін жол бөлігіндегі жаяу жүргіншілер жолына шектеу белгісін салу керек.

5.6.9 Баспалдақтар беттері тайғанауға қарсы жабыннан және кедір-бұдырлы болуы тиіс.

5.6.10 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарының жүру жолдарында ашық қосалқы баспалдақтардан тұратын баспалдақтарды қолданбау керек.

5.6.11 Пандустың беті тайғанақ емес, іргелес бетке қатысты қарама-қарсы түспен немесе текстурамен анық белгіленуі тиіс.

5.6.12 Кресло-арбадағы мүгедектігі бар адамдарды алып жүрушілер қолданатын лифтілер болуы керек.

5.7 Қоршаған ортаны қорғау

5.7.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау, салу және пайдалануға енгізу ластайтын заттар лақтырындысын барынша төмендету, табиғи ресурстарды кешенді пайдалану бойынша шараларды, сондай-ақ зиянды лақтырындылар мен қалдықтарды ұстау, зиянсыздандыру және кәдеге жарату шараларын жүзеге асыру қажет.

5.7.2 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалаған кезде қоршаған ортаға антропогендік жүктеме ықтималдығын ескеру қажет, сондай-ақ ластанудың алдын-алу мен жою, қалдықтарды орналастыру шараларын қарастыру қажет.

5.7.3 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалаған кезде зияны аз, сондай-ақ табиғи ресурстарды қоршаған ортаға көңіл аудартпайтын құбылыстарға алып келмейтін қайтарымсыз көлемде өндіруге алып келетін заманауи технологияны қолдануды қарастыру қажет.

5.7.4 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалау кезінде сыртқы шу көздерінің шу сипатын, үй-жайларға енетін дыбыс, сонымен қатар құрылыс аумағындағы шу деңгейлерін, оларды төмендету үшін талап етілетін шаманы, шудан қорғаныс шаралары мен құралдарын таңдауды ескеру қажет, оларды ҚР ҚН 2.04-02 және қолданыстағы басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес анықтау керек.

5.7.5 Белгіленген шекті жол берілген шоғырланымға сәйкес қолайлы атмосфералық ауаны сақтауды қамтамасыз ету қажет.

5.7.6 Қоршаған ортаға әсерді бағалау кезінде негізгі талаптар Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес анықталады.

5.7.7 Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қоршаған ортаға, азаматтардың өміріне, денсаулығы мен мүлкіне кері әсерді болдырмайтын шараларды қарастыру қажет.

5.7.8 Табиғи экологиялық жүйелерді, табиғат ландшафтар мен кешендерді сақтау жөніндегі шараларды қарастыру керек.

5.7.9 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін салу, реконструкциялау мен пайдаланудың барлық кезеңдерінде кезекті аумақтық ұйымдастыру, көгалдандыру мен көркейту шараларын қамтамасыз ету қажет.

5.7.10 Қоршаған ортаға түсетін күшті төмендету үшін айналымды сумен жабдықтау, жинау, тазалау және жаңбыр сулары мен еріген суларды қолдану әрекеттерін ескере отырып, ағын сулардың экономикалық негізделген шығарылым көлемін анықтау арқылы су бұру балансының есебін жүргізу қажет.

5.7.11 Изоляторлар мен карантиндерден ағын суларды жеке канализациялық құдықтарға жинау және оларды ортақ канализация жүйесіне шығарар алдында зарарсыздандыру керек.

6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ

6.1 Энергия тұтынуды азайтуға қойылатын талаптар

6.1.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін ғимараттың ең жоғарғы энергетикалық тиімділігін қамтамасыз ететін сәулет, функционалдық-технологиялық, конструктивтік және инженерлік-техникалық шешімдерді қолдану арқылы жобалау және салу керек.

6.1.2 Энергия тұтыну жөніндегі нормативтік талаптарды қамтамасыз ету мақсатында ауыз су шығынының азаюына мүмкіндік беретін заманауи су бөлу және толтыру арматурасын орнату қажет.

6.1.3 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалаған кезде энергия ресурсымен жабдықтаудың негізгі параметрлерін беруді қамтамасыз ететін энергия ресурстарын кешенді есепке алудың автоматтандырылған жүйесін орнатуды қарастыруға жол беріледі.

6.1.4 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерінің инженерлік жабдығының энергия қолдануын оңтайландыру мақсатында олардың барлық энергетикалық сипаттамаларына, оның ішінде дұрыс орнату мен пайдалану, тиісті өлшемдерді таңдау тапсырмаларына, оларды реттеуге және бақылауға таралатын жеке жүйелерге қойылатын талаптардың орындалуын қамтамасыз ету қажет.

6.1.5 Энергия тұтынудың азаюына қол жеткізу үшін энергия тұтынуды төмендетуге айтарлықтай әсер ететін, мұнымен бір уақытта үй-жайлар микроклиматының жақсаруына және қоршаған ортаны қорғауға жағдай жасайтын инновациялық шешімдерді, заманауи құрылыс материалдарын пайдалануды ескеру қажет.

6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

6.2.1 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалаған, орналастырған, салған, реконструкциялаған және пайдаланған кезде су, биологиялық ресурстарды, жануарлар мен өсімдіктер әлемін қорғау бойынша шаралар қарастырылуы және өз уақытында жүзеге асырылуы тиіс.

6.2.2 Ыстық және суық суды тұтыну есептегіштерін орнатуды қамтамасыз ету қажет.

6.2.2 Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілерін жобалаған және салған кезде ресурстарды тиімді пайдалануды, олардың сақталуын, таусылуын ескертуді, табиғи өзара байланысты қалпына келтіруді қамтамасыз ету керек.

6.2.4 Табиғи ресурстарды пайдаланған кезде су үнемдейтін экологиялық таза, топырақты қорғайтын, мелиоративтік шараларды енгізуді, табиғи ресурстарды тиімді пайдалануды қамтамасыз ететін озық техникалық және технологиялық шешімдерді қолдану мен жетілдіруді қамтамасыз ету қажет.

ӘОЖ 725.517

МСЖ 91.040.99

Түйінді сөздер: санитарлық-эпидемиологиялық қызмет объектілері, аса қауіпті инфекциялар, вирусология, зерттеулер, препараттар, заттар, бөлімдер, зиянды газдар, камералар

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ.....	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ	2
4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ.....	3
4.1 Цель нормативных требований	3
4.2 Функциональные требования	4
5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ.....	5
5.1 Основные положения	5
5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости.....	6
5.3 Требования по пожарной безопасности	7
5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации	9
5.4.1 Требования к участку	9
5.4.2 Помещения отделений.....	10
5.4.3 Лабораторные помещения	11
5.4.4 Административные и бытовые помещения	13
5.4.5 Складские помещения	14
5.4.6 Помещения виварий	15
5.4.7 Размещение санитарного оборудования.....	16
5.4.8 Освещение	16
5.5 Проектирование инженерных сетей и систем	18
5.5.1 Электрооборудование.....	18
5.5.2 Водоснабжение и канализация	18
5.5.3 Система отопления, вентиляции и кондиционирования.....	20
5.5.4 Мусороудаление	23
5.6 Обеспечение доступности для маломобильных групп населения и безопасности при эксплуатации здания	24
5.7 Охрана окружающей среды.....	25
6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ.....	26
6.1 Требования к сокращению энергопотребления.....	26
6.2 Рациональное использование природных ресурсов.....	26

ВВЕДЕНИЕ

Данный документ разработан в рамках реформирования нормативной базы строительной отрасли Республики Казахстан в соответствии с положениями параметрического метода нормирования.

Настоящие строительные нормы содержат:

- цель нормативных требований;
- функциональные требования;
- требования к рабочим характеристикам.

Настоящие строительные нормы являются одним из нормативных документов доказательной базы технического регламента «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий» и направлены на устранение технических барьеров в международном сотрудничестве в области строительства.

Настоящие строительные нормы разработаны в соответствии с требованиями нормативных правовых актов в строительстве, действующих на территории Республики Казахстан, и предназначенных для применения при разработке проектируемых объектов санитарно-эпидемиологических служб.

Приемлемые решения и параметры выполнения требований данных строительных норм приведены в СП РК «Проектирование объектов санитарно-эпидемиологических служб».

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ САНИТАРНО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКИХ
СЛУЖБ

DESIGN OF OBJECTS OF SANITARY AND EPIDEMIOLOGICAL SERVICES

Дата введения - 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящие строительные нормы устанавливают требования к размещению участка, объемно-планировочному решению, инженерному обеспечению объектов санитарно-эпидемиологических служб, возводимых на территории Республики Казахстан.

1.2 Строительные нормы должны соблюдаться на этапах проектирования лабораторий, складских помещений, вивариев, отделений с учетом функционально-организационных особенностей объектов санитарно-эпидемиологических служб.

1.3 Данный документ распространяется на проектирование, строительство вновь возводимых и реконструируемых объектов санитарно-эпидемиологических служб.

2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

Экологический кодекс Республики Казахстан от 2 января 2021 года.

Правила устройства электроустановок, утвержденные приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 20 марта 2015 года № 230.

Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к лабораториям, использующим потенциально опасные химические вещества», утвержденные приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 15 октября 2021 года № ҚР ДСМ-105.

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденный приказом Министра по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан от 17 августа 2021 года № 405.

Технический регламент «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный приказом Министра индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 9 июня 2023 года № 435.

СН РК 2.02-02-2023 Пожарная автоматика зданий и сооружений.

СН РК 2.04-01-2011 Естественное и искусственное освещение.

СН РК 2.04-02-2011 Защита от шума.

СН РК 3.02-08-2013 Административные и бытовые здания.

СН РК 3.02-29-2023 Складские здания.

СН РК 3.06-01-2011 Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп.

СН РК 4.01-01-2011 Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений.

СН РК 4.01-03-2013 Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации.

СН РК 4.02-01-2011 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха.

СН РК 4.03-01-2013 Газораспределительные системы.

СН РК 5.01-02-2013 Основания зданий и сооружения.

Примечание - При пользовании настоящим государственным нормативом целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационным каталогам «Перечень нормативных правовых актов и нормативных технических документов в области архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», «Каталог национальных стандартов и национальных классификаторов технико-экономической информации РК» и «Каталог межгосударственных стандартов», составляемым ежегодно по состоянию на текущий год, и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным бюллетеням - журналам и информационным указателям стандартов, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) стандартом, если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящих строительных нормах применяются термины с соответствующими определениями:

3.1 Биологическая безопасность: Система медико - биологических, организационных и инженерно-технических мероприятий, направленных на защиту работающего персонала, населения и окружающей среды от воздействия биологических агентов (далее - БА).

3.2 Вирусологическая лаборатория: Лаборатория, выполняющая исследования по выделению вирусов из биологического материала и объектов окружающей среды, определению антигенов и антител.

3.3 Временные лаборатории (эпидемиологические отряды, экспедиции): Лаборатории, функционирующие периодически, организовываются при возникновении эпидемических вспышек.

3.4 Виварий: Подразделение организации, где содержатся разные виды лабораторных животных, используемых для экспериментов.

3.5 Дезактивация: Удаление или снижение радиоактивного загрязнения с какой-либо поверхности или из какой-либо среды.

3.6 Объекты санитарно-эпидемиологических служб: Здания органов и организации, осуществляющих государственный санитарно - эпидемиологический надзор, а также организующих проведение санитарно - профилактических и противоэпидемиологических мероприятий на соответствующей территории, на транспорте.

3.7 Пандус: Сооружение, имеющее сплошную наклонную по направлению движения поверхность, предназначенное для перемещения с одного уровня горизонтальной поверхности пути на другой, в том числе на кресле-коляске.

3.8 Патогенный биологический агент (далее – ПБА): Патогенные для человека микроорганизмы (бактерии, вирусы, риккетсии, хламидии, простейшие, грибы, микоплазмы, эндо– и эктопаразиты), генно-инженерно-модифицированные микроорганизмы, яды биологического и растительного происхождения (токсины), гельминты, а также материал (включая кровь, другие биологические жидкости и экскременты организма), вероятные на содержание перечисленных агентов.

3.9 Санитарно-эпидемиологическое благополучие населения: Состояние здоровья населения, среды обитания человека, при которых отсутствует вредное воздействие факторов и обеспечиваются благоприятные условия его жизнедеятельности.

3.10 Санитарно-противоэпидемические (профилактические) мероприятия: Организационные, административные, инженерно-технические, медико-санитарные, ветеринарные и иные меры, направленные на устранение или уменьшение вредного воздействия на человека факторов среды обитания, предотвращение возникновения и распространения инфекционных заболеваний и массовых отравлений и их ликвидацию.

3.11 Чистая зона: Помещение или группа помещений лаборатории, где не проводятся манипуляции с БА.

4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

4.1 Цель нормативных требований

Целью нормативных требований настоящих строительных норм является обеспечение безопасности объектов санитарно-эпидемиологических служб на всех стадиях жизненного цикла в течение всего срока эксплуатации, защита жизни и здоровья людей и имущества, создание благоприятных условий для работы, а также охрана окружающей среды, требования к энергетической эффективности и ресурсосбережению.

4.2 Функциональные требования

4.2.1 Объекты санитарно-эпидемиологических служб должны быть спроектированы и возведены таким образом, чтобы обеспечивалась конструктивная долговечность и ремонтпригодность, сохранялась устойчивость к воздействиям, в том числе внешним и климатическим факторам всех сезонов и соответствующих зон в течение всего срока службы.

4.2.2 В объектах санитарно-эпидемиологических служб необходимо обеспечить предотвращение возникновения пожара, раннее его обнаружение и оповещение

системами автоматической сигнализации, ограничение опасности задымления и распространения огня, также доступ для пожарных сил, создание условий максимально быстрой ликвидации пожара и безопасной эвакуации людей, в том числе с ограниченными возможностями.

4.2.3 В объектах санитарно-эпидемиологических служб должны создаваться необходимые комфортные условия для пребывания людей, обеспечивающие защиту жизни и здоровья в процессе эксплуатации зданий с учетом благоустройства территории, архитектурно-планировочных решений, санитарно-гигиенических требований.

4.2.4 С целью сохранения устойчивости несущих и ограждающих конструкций во время эксплуатации, а также на время эвакуации в безопасную зону людей, в том числе с ограниченными физическими возможностями передвижения, необходимо использовать огнестойкие строительные материалы и изделия.

4.2.5 При проектировании, строительстве и эксплуатации объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо создание условий для персонала, обеспечение санитарно-эпидемиологического благополучия обслуживаемого населения, предупреждение, выявление и ликвидация опасного и вредного влияния среды обитания человека на здоровье, готовность организаций здравоохранения к проведению противоэпидемических профилактических мероприятий.

4.2.6 В объектах санитарно-эпидемиологических служб, в процессе эксплуатации необходимо обеспечить охрану здоровья людей, а также создание условий (освещение, инсоляция помещений, звукоизоляция) для пребывания, с учетом функционально-организационных особенностей, места расположения территории, ориентации, планировки, состояния окружающей среды (воздуха, воды, почвы) и микроклимата в помещениях.

4.2.7 Внутренние инженерные системы объектов санитарно-эпидемиологических служб должны обеспечивать благоприятный микроклимат, включая влажность и скорость движения воздуха, а также температуру внутренних поверхностей стен, теплоустойчивость ограждающих конструкций и теплоусвоение поверхности полов.

4.2.8 Необходимо предусмотреть рациональное использование природных ресурсов с сохранением работоспособности строительных конструкций, материалов и изделий с учетом расчетного срока службы объектов санитарно-эпидемиологических служб, максимального использования отходов.

4.2.9 В объектах санитарно-эпидемиологических служб необходимо учесть применение устройств обогрева, охлаждения, освещения и вентиляции, обеспечивающих экономию и сокращение потребления энергии.

5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ

5.1 Основные положения

5.1.1 Проектирование, строительство и реконструкция объектов санитарно-эпидемиологических служб должны осуществляться в соответствии с требованиями технического регламента «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к лабораториям, использующим потенциально опасные химические вещества», а также настоящих строительных норм и других действующих нормативных документов, устанавливающих правила проектирования и строительства на территории Республики Казахстан.

5.1.2 Объекты санитарно-эпидемиологических служб необходимо размещать на самостоятельных земельных участках.

5.1.3 При проектировании под строительство объектов санитарно-эпидемиологической службы не допускается выделять земельный участок на территориях, ранее использовавшихся под свалки, поля ассенизации, скотомогильники, кладбища, имеющих загрязнение почвы органического, химического, радиационного характера.

5.1.4 Через территорию объектов санитарно-эпидемиологической службы не должны проходить магистральные инженерные коммуникации городского (сельского) назначения (водоснабжение, канализация, теплоснабжение, электроснабжение).

5.1.5 Структура и состав помещений объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо проектировать с учетом функционального назначения учреждений, централизации лабораторных и дезинфекционных мероприятий, а также численности обслуживаемого населения.

5.1.6 Состав и площадь помещений вивариев должны определяться объемом и характером проводимых исследований, а также видом и количеством лабораторных животных (мыши, крысы, морские свинки, кролики, кошки, собаки, куры, голубы и т.д.).

5.1.7 Условия работы с установками, устройствами, аппаратами, которые являются источниками физических факторов (шума, вибрации, ультразвуковых, инфразвуковых воздействий, теплового, ионизирующего, неионизирующего и иного излучения), не должны оказывать вредное воздействие на человека. Критерии безвредности условий работ с источниками физических факторов воздействия на человека, в том числе предельно допустимые уровни воздействия, устанавливаются согласно санитарным нормам и другим действующим нормативным документам на территории Республики Казахстан.

5.1.8 С целью достижения безопасной работы лифтов необходимо выполнить требования, предъявляемые к ним.

5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости

5.2.1 С целью безопасной эксплуатации объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо обеспечить выполнение требований, исключающих угрозу нарушения строительных конструкций, сетей инженерно-технического снабжения, сведение к минимуму повреждений, которые могут привести к угрозе причинения вреда жизни или здоровью людей, имуществу физических, юридических лиц, а также окружающей среде.

5.2.2 При проектировании и строительстве объектов санитарно-эпидемиологических служб в сейсмических районах следует соблюдать требования действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.2.3 Строительные конструкции и основание объектов санитарно - эпидемиологических служб следует проектировать, таким образом, чтобы в процессе строительства, эксплуатации не возникало угрозы причинения вреда жизни или здоровью людей и животных, окружающей среде, а также растениям в результате:

а) разрушения отдельных несущих строительных конструкций или их частей;

б) разрушения всего здания;

в) деформации недопустимой величины строительных конструкций, основания здания и геологических массивов прилегающей территории;

г) повреждения части здания, сетей или систем инженерно-технического обеспечения в результате деформации, перемещений либо потери устойчивости несущих строительных конструкций, в том числе отклонений от вертикальности.

5.2.4 Основания объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо проектировать согласно требованиям СН РК 5.01-02, а также других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.2.5 При проектировании железобетонных, стальных и деревянных конструкций необходимо предусматривать меры, обеспечивающие их долговечность, в соответствии с действующими нормативными документами на территории Республики Казахстан.

5.2.6 Ограждающие конструкции должны обладать необходимой прочностью, жесткостью, устойчивостью, долговечностью, удовлетворять общим архитектурным, эксплуатационным, санитарно-гигиеническим требованиям в соответствии с действующими нормативными документами на территории Республики Казахстан.

5.2.7 Наружные ограждающие конструкции (стены и перекрытия) зданий (сооружений) контрольно-пропускного пункта (КПП) должны быть устойчивыми к внешним воздействиям, включая действия противоправного характера, и иметь хороший обзор, а также обеспечивать защиту сотрудника охраны от нападения.

Взаимное расположение отдельных слоев ограждающих конструкций должно способствовать высыханию и исключать возможность накопления влаги в ограждении в процессе эксплуатации.

5.2.8 Требуемую степень долговечности ограждающих конструкций следует обеспечивать применением материалов, имеющих надлежащую стойкость (морозо-, влаго- и биостойкость, стойкость против коррозии, высокой температуры, циклических температурных колебаний и других разрушающих воздействий окружающей среды).

5.2.9 Ограждающие конструкции должны предусматриваться с минимальным количеством типоразмеров изделий и возможностью взаимозаменяемости применяемых элементов.

5.2.10 При проектировании объектов санитарно-эпидемиологических служб с целью обеспечения лучших эксплуатационных характеристик в многослойных конструкциях зданий и сооружений с теплой стороны следует располагать слои большей теплопроводности и с сопротивлением паропрооницанию, чем наружные слои.

5.3 Требования по пожарной безопасности

5.3.1 Пожарная безопасность здания должна соответствовать требованиям технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности» и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.3.2 В процессе проектирования объектов санитарно - эпидемиологических служб с целью обеспечения пожарной безопасности необходимо предусмотреть правильную планировку складских помещений.

5.3.3 С целью повышения предела огнестойкости и снижения пожарной опасности внутренних и наружных поверхностей стен следует предусматривать устройство облицовки из негорючих материалов или штукатурки.

5.3.4 При проектировании, строительстве и эксплуатации объектов санитарно - эпидемиологических служб необходимо обеспечить:

- а) исключение возможности возникновения пожара;
- б) предотвращение или ограничение опасности задымления помещений при пожаре;
- в) ограничение последствий воздействия опасных инва
миологических служб, а также прочности несущих строительных конструкций в течение времени, необходимого для эвакуации людей и выполнения других действий, направленных на сокращение ущерба от пожара;
- д) нераспространение пожара на соседние здания и сооружения;
- е) эвакуацию людей (с учетом особенностей лиц с инвалидностью и других групп персонала с ограниченными возможностями передвижения) в безопасную зону до нанесения вреда их жизни и здоровью вследствие воздействия опасных факторов пожара;
- ж) возможность доступа состава подразделений пожарных сил и доставки средств пожаротушения в любое помещение здания;
- и) возможность подачи огнетушащих веществ в очаг пожара;
- к) возможность проведения мероприятий по спасению людей и сокращению наносимого пожаром ущерба государственному имуществу, а также имуществу физических или юридических лиц, окружающей среде, жизни и здоровью людей, животных и растений.

5.3.5 В целях обеспечения пожарной безопасности необходимо предусматривать эвакуационные выходы, их количество должно определяться расчетным временем эвакуации.

5.3.6 Противопожарные стены должны опираться на фундамент или фундаментные балки и возводиться на всю высоту здания, они должны возвышаться над кровлей.

5.3.7 Противопожарные стены могут и не возвышаться над кровлей, если все элементы покрытия и крыши, за исключением кровли, выполнены из негорючих

материалов. Кроме того, в зданиях с наружными стенами из сгораемых или трудносгораемых материалов противопожарные стены должны выступать за плоскость наружных стен, за карнизы и свесы крыш.

5.3.8 Предел огнестойкости каркаса вместе с его заполнением и узлами креплений должен быть не менее требуемого предела огнестойкости соответствующего типа противопожарной стены.

5.3.9 При разделении здания на пожарные отсеки следует принимать стену более высокого и широкого отсека.

5.3.10 Число лестниц и расположение их в плане объекта санитарно - эпидемиологических служб необходимо устанавливать в зависимости от архитектурно - планировочного решения, степени огнестойкости здания, этажности и интенсивности людских потоков.

5.3.11 Во всех лестницах ширину маршей необходимо принимать одинаковой, ширину площадок равной ширине марша или больше ее.

5.3.12 Двери грузовых лифтовых шахт должны блокироваться навесными замками, распорками, простейшими извещателями и т.п.

5.3.13 При решении планировки входных тамбуров необходимо учитывать свободное движение людских потоков.

5.3.14 Объекты санитарно-эпидемиологических служб нужно оборудовать системой противопожарной защиты, необходимо предусмотреть следующие обязательные элементы:

- противодымная защита;
- внутренний противопожарный водопровод и автоматическое пожаротушение;
- лифты для пожарных подразделений;
- автоматическая пожарная сигнализация;
- система оповещения о пожаре и управления эвакуацией людей.

5.3.15 Управление всеми системами следует осуществлять из одного центрального пульта.

5.3.16 В объектах санитарно-эпидемиологических служб системы внутреннего противопожарного водопровода и автоматического пожаротушения следует предусматривать раздельными.

5.3.17 Пожарные извещатели в изолированных лестничных колодцах, в лифтовых шахтах или в других подобных местах следует рассматривать как отдельную зону.

5.3.18 Электрооборудование систем противопожарной защиты должно сохранять работоспособность в условиях пожара в течение времени, необходимого для полной эвакуации людей в безопасное место.

5.3.19 Электротехническое оборудование не должно быть источником опасности и должно исключать распространение горения за пределы здания.

5.3.20 Требования пожарной безопасности к электротехническому оборудованию устанавливаются исходя из его конструктивных особенностей и области применения, а также должно применяться в соответствии с действующими нормативными требованиями на территории Республики Казахстан.

5.3.21 Электротехническое оборудование должно быть стойким к воздействию пламени, накаливаемых элементов, электрической дуги, нагреву в контактных соединениях и токопроводящих мостиках, а также к возникновению и распространению горения при аварийных режимах работы (коротком замыкании, перегрузках).

5.3.22 Аппараты защиты должны отключать участок электрической цепи от источника электрической энергии при возникновении аварийных режимов работы до возникновения загорания.

5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации

5.4.1 Требования к участку

5.4.1.1 Дезинфекционные отделы или отделения следует размещать в отдельно стоящих зданиях или пристройках к основному объекту санитарно-эпидемиологических служб.

5.4.1.2 Подходы и подъездные пути к санитарным пропускникам, помещениям дезинфекционных камер и для дезинфекционной обработки санитарного транспорта дезинфекционных отделов или отделений следует предусматривать обособленными от выходов и выездов.

5.4.1.3 Здания лабораторий должны располагаться на самостоятельных земельных участках или на территории объектов санитарно-эпидемиологических служб.

5.4.1.4 При проектировании помещений лабораторий объектов санитарно-эпидемиологических служб их необходимо размещать:

- в самостоятельном здании;
- во встроенно-пристроенных помещениях или на отдельных этажах.

5.4.1.5 Допускается временные лаборатории размещать в приспособленных зданиях, помещениях с учетом обеспечения безопасности, достаточным количеством воды, электроэнергией, а также системой канализации.

5.4.1.6 Территорию складского комплекса необходимо обеспечить ограждением и освещением в соответствии с требованиями действующих правил устройства электроустановок.

5.4.1.7 Склады дезинфекционных средств не следует размещать в основных зданиях санитарно-эпидемиологических служб.

5.4.1.8 Помещения вивариев необходимо размещать в отдельно стоящем здании, в объектах санитарно-эпидемиологических служб или на верхних этажах.

5.4.1.9 Отдельно стоящие здания вивариев должны быть огорожены глухим забором и отделены от жилого массива санитарно-защитной зоной, территорию необходимо озеленять.

5.4.1.10 Помещения вивариев необходимо обеспечить охраной и пожарной сигнализацией, следует предусмотреть удобные подъездные пути.

5.4.2 Помещения отделений

5.4.2.1 В дезинфекционных отделах или отделениях следует предусматривать «чистую» и «заразную» зоны.

5.4.2.2 В «заразной» зоне следует размещать помещения:

- для приема инфицированных вещей и белья;
- загрузочные дезинфекционных камер;
- кладовые дезинфицирующих и стиральных средств;
- для ожидания, переодевания, смотровые, душевые;
- стиральные цеха.

5.4.2.3 Размещение мест постоянного пребывания персонала в помещении для хранения средств дезинфекции не допускается.

5.4.2.4 При объединении в одном здании или сооружении отдельных участков с различными санитарно-гигиеническими условиями следует предусматривать мероприятия по предупреждению воздействия вредных факторов на работающих, а также лиц, находящихся в этом объекте (изоляция, воздушные завесы, расположение в отдельном помещении и другие).

5.4.2.5 Лабораторные помещения следует разделять для средств дезинфекции (стерилизации), дезинсекции и дератизации, дезактивации в соответствии с требованиями санитарно-эпидемиологических норм и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.4.2.6 Помещения камер для хранения биологических, лечебно-профилактических и диагностических препаратов с регулируемым температурным режимом следует разделять на отсеки с устройством общего тамбура.

5.4.2.7 Для стен, потолков и поверхностей конструкций в отделениях дезинфекции с выделением вредных, а также агрессивных веществ следует предусматривать отделку, предотвращающую сорбцию и допускающую влажную уборку, мытье.

5.4.2.8 В помещениях для производства дезинфекционных средств следует предусматривать полы с покрытиями, устойчивыми к воздействию химических веществ.

5.4.2.9 Для внутренней отделки должны использоваться материалы в соответствии с функциональным назначением помещений в объектах санитарно-эпидемиологических служб.

5.4.2.10 Поверхность стен, полов и потолков помещений должна быть гладкой, без дефектов, легкодоступной для влажной уборки и устойчивой к обработке моющими и дезинфицирующими средствами. При использовании панелей их конструкция также должна обеспечивать гладкую поверхность.

5.4.2.11 В помещениях классов чистоты А и Б покрытия стен на всю высоту и потолка должны быть гладкими, влагостойкими, устойчивыми к применению моющих и дезинфицирующих средств.

5.4.3 Лабораторные помещения

5.4.3.1 Помещения лабораторий санитарно-эпидемиологических служб должны иметь конструктивное архитектурно-планировочное исполнение и оснащение

техническими системами безопасности, обеспечивающими в совокупности защиту от несанкционированного проникновения.

5.4.3.2 Основными требованиями, предъявляемыми к периметровым системам безопасности, должны быть:

- устойчивость к внешним климатическим факторам всех сезонов и соответствующих климатических зон;
- защищенность от промышленных помех, а также вызываемых транспортными средствами, воздействия птиц и животных.

5.4.3.3 Термальные комнаты, холодильные камеры, боксы для заражения эмбрионов, для исследования на стерильность следует проектировать без окон.

5.4.3.4 Комнаты для занятий следует размещать в лабораториях.

5.4.3.5 Оконные переплеты боксов с целью безопасности необходимо предусматривать с применением уплотняющих прокладок, без форточек и фрамуг.

5.4.3.6 В санитарно-химической лаборатории пол следует покрывать кислотоупорным материалом.

5.4.3.7 При входе в бактериологические отделения следует предусматривать санитарный пропускник.

5.4.3.8 В бактериологических отделениях следует предусматривать «чистую» и «заразную» зоны.

5.4.3.9 При проектировании помещений для проведения исследований методом полимеразной цепной реакции (далее ПЦР) необходимо предусматривать следующее:

а) выделить отдельные помещения для зон пробоподготовки, приготовления реакционной смеси, учета результатов (детекции);

б) помещение пробоподготовки следует располагать вблизи комнаты приема материала;

в) комнату для детекции размещать дальше от других зон или в изолированном отсеке;

г) в каждой зоне предусмотреть достаточное количество места для размещения холодильников/морозильников, лабораторного оборудования, реагентов, автоматических пипеток (дозаторов), наконечников, пластиковой и стеклянной посуды, защитной одежды, обуви, одноразовых перчаток без талька, уборочного инвентаря и другого расходного материала, используемых только в данной комнате;

д) при размещении помещений для ПЦР исследований в самостоятельном здании следует предусмотреть следующие помещения: приема материала, регистрации и первичной обработки образцов, для врачей, гардероб, туалет, душевую, складские комнаты, автоклавную, моечную.

5.4.3.10 В предбоксах следует предусматривать входы из помещений лаборантов для исследования по санитарной бактериологии и капельных инфекций бактериологических отделений, рабочих комнат врачей, а также лаборантов вирусологических отделений.

5.4.3.11 В вирусологических отделениях необходимо предусматривать «чистую» и «заразную» зоны.

5.4.3.12 При входе в лабораторию следует размещать регистратуру и помещение для приема проб.

5.4.3.13 При наличии в лаборатории пункта для забора материала предусматриваются отдельные туалеты для персонала и обследуемых лиц.

5.4.3.14 В лабораториях, выполняющих микробиологические исследования, следует предусматривать входы в соответствии с действующими нормативными документами на территории Республики Казахстан.

5.4.3.15 При планировке помещений микробиологических лабораторий следует исключить вероятность перекреста чистых и заразных потоков.

5.4.3.16 Полы в лабораториях следует выполнять с учетом воздействия кислот и щелочей.

5.4.3.17 Помещения для работы с огне- и взрывоопасными веществами следует оборудовать углекислотными огнетушителями, а также другими средствами пожаротушения.

5.4.3.18 Все работы с легковоспламеняющимися и горючими жидкостями производятся в вытяжном шкафу при работающей вентиляции, при выключенных электроприборах и газовых горелках.

5.4.3.19 На объектах, занятых проведением экспериментальных, диагностических и производственных работ, а также хранением патогенных БА I-II групп, следует устанавливать пропускной режим.

5.4.3.20 Помещения, где проводится работа с ПБА, следует оборудовать бактерицидными облучателями.

5.4.3.21 Ограждения для стационарных лабораторий, в которых проводится работа с ПБА I-II групп патогенности или материалом, вероятным на зараженность, должны быть капитальными в соответствии с требованиями нормативных документов.

5.4.3.22 В случае внешнего ограждения не допускается наличие незапираемых дверей, ворот, калиток, а также проломов и других повреждений.

5.4.3.23 При проектировании радиологической лаборатории необходимо предусмотреть «грязную» и «чистую» зоны.

5.4.3.24 В грязной зоне радиологической лаборатории следует размещать:

- а) помещение для подготовки, хранения и озонирования проб;
- б) зону для радиохимического исследования (грязная зона);
- в) помещение для дезактивации посуды, контейнеров, оборудования, белья и специальной одежды.

5.4.3.25 В чистой зоне радиологической лаборатории следует размещать:

- а) помещение для подготовки, хранения и озонирования проб;
- б) зону для радиохимического исследования (чистая зона);
- в) зону для жидких радиоактивных отходов, контейнеров и специальных цистерн.

5.4.3.26 Между грязной и чистой зонами должен предусматриваться санитарный пропускник.

5.4.3.27 Помещения радиологических групп следует проектировать в соответствии с основными санитарными правилами на территории Республики Казахстан по обеспечению радиационной безопасности.

5.4.3.28 Указанные помещения следует проектировать с непосредственным сообщением между собой.

5.4.3.29 В помещении заразной зоны следует устанавливать проходной автоклав с автоматической блокировкой дверей.

5.4.3.30 Входные двери в шлюзы следует предусматривать самозакрывающимися и снабженными замками.

5.4.3.31 Все боксы должны иметь предбокс, где устанавливаются раковины для мытья рук (рукомойники), зеркало и ёмкости с дезинфицирующими растворами.

5.4.4 Административные и бытовые помещения

5.4.4.1 Проектирование административных помещений следует предусматривать в соответствии с требованиями СН РК 3.02-08 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.4.4.2 При организации рабочего места в помещениях объектов санитарно-эпидемиологических служб следует учитывать площади рабочего места, условия вентиляции и освещенности, в том числе особенности лиц с инвалидностью и других групп персонала с ограниченными возможностями передвижения.

5.4.4.3 При расположении крупногабаритного оборудования на рабочих местах и коллективного пользования площади помещений следует увеличивать в соответствии с требованиями СН РК 3.02-08 и техническими документами на эксплуатацию оборудования.

5.4.4.4 Организационные и административные отделы необходимо располагать вблизи с группами служебных и бытовых помещений.

5.4.4.5 Медицинские архивы, вестибюли, помещения для стирки белья, санитарные пропускники для населения, отделения дезинфекционных камер, буфеты для персонала, ремонтные мастерские допускается размещать в цокольном этаже.

5.4.4.6 В объектах санитарно-эпидемиологических служб допускается предусматривать буфеты.

5.4.5 Складские помещения

5.4.5.1 При проектировании объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо предусмотреть хозяйственно-складские помещения в соответствии с СН РК 3.02-29 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.4.5.2 С целью обеспечения безопасности противопожарные разрывы должны быть всегда свободны, их не допускается использовать для складирования материалов, оборудования, упаковочной тары и стоянки транспорта.

5.4.5.3 На складе следует устанавливать металлические стеллажи для хранения мелкотарных дезинфекционных средств и деревянные полки для стеклянных бутылей с дезинфекционными средствами.

5.4.5.4 Помещения камер для хранения биологических, лечебно-профилактических и диагностических препаратов с температурным режимом следует разделять на отсеки с общим тамбуром.

5.4.5.5 Для покрытия полов, стен, потолков, внутренних конструкций склада следует применять отделочные материалы обеспечивающие защиту от химических воздействий и не накапливающие их на своей поверхности, предотвращающие сорбцию вредных или агрессивных веществ, допускающие влажную уборку, мытье (керамическая плитка, масляная краска).

5.4.5.6 Температура помещений должна быть не ниже допустимого уровня в соответствии с действующими нормативными документами на территории Республики Казахстан.

5.4.5.7 Помещение склада оборудуется вентиляцией (естественной или механической), обеспечивающей содержание вредных веществ в воздухе рабочей зоны не выше предельно допустимых концентраций.

5.4.5.8 Отопление складов допускается только централизованное (паровое, водяное).

5.4.5.9 Объекты санитарно-эпидемиологических служб следует оборудовать грузовыми подъемниками.

5.4.5.10 Количество подъемников определяется согласно требованиям действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан. При этом для бактериологической и вирусологической лаборатории подъемники должны предусматриваться отдельными.

5.4.5.11 Необходимо предусмотреть склад чистого (запасного) инвентаря, размещать его рядом с дезинфекционно-моечным отделением.

5.4.5.12 Помещения для хранения дезинфекционных средств следует предусматривать сухими.

5.4.5.13 Дезинфекционные средства следует хранить в местах, скрытых от воздействия прямых солнечных лучей.

5.4.6 Помещения виварий

5.4.6.1 Помещения вивариев должны состоять из следующих групп помещений, обособленных одно от другого:

- для содержания животных;
- карантина;
- изолятора;
- для манипуляционных;
- для заражения животных;
- кухни и прочих помещений.

5.4.6.2 Земноводные животные и рыбы, используемые в экспериментах, должны размещаться в цокольных или подвальных помещениях, оборудованных приточно-вытяжной вентиляцией с механическим побуждением.

5.4.6.3 Помещения изолятора, карантина, для заражения животных, кухни, для обработки ловушек и приготовления приманок, а также сжигания мелких животных и отходов следует проектировать с отдельными входами снаружи.

5.4.6.4 В каждом виварии должно быть помещение для приема поступающих животных.

5.4.6.5 В вивариях, содержащих мелких грызунов, перед приёмным отделением устанавливается утеплённый тамбур, в который въезжает и разгружается машина с прибывшими животными.

5.4.6.6 При размещении вивария в лабораторных корпусах приемное отделение и утепленный тамбур связываются с виварием лифтом, используемым только для подъема лабораторных животных.

5.4.6.7 К комнатам карантина примыкает помещение изолятора для больных животных и с подозрением на заболевания.

5.4.6.8 Помещения для размещения лабораторных животных должны оборудоваться шкафами для клеток, подключенными к системе вентиляции.

5.4.6.9 Помещение затравочной камеры следует отделять от остальных и снабжать приточно-вытяжной вентиляцией и специальной камерой.

5.4.6.10 Помещения для сжигания трупов мелких животных и отходов следует предусматривать в котельной.

5.4.6.11 Для хранения трупов животных до патологоанатомического вскрытия следует предусмотреть специальный холодильник диагностического кабинета отделения вивария.

5.4.6.12 Корма и полуфабрикаты следует хранить в специально отведенном для этой цели помещении - складе.

5.4.6.13 Вход в «чистые» помещения вивария в отдельно стоящих зданиях выполняется через гардеробную.

5.4.6.14 Полы в помещениях приема и карантинирования, изоляторов, содержания подопытных и зараженных животных, стерилизационной, кухни, дезинфекционно-моечного отделения, склада инвентаря, бытовых помещениях обслуживающего персонала, в коридорах должны быть из водонепроницаемого материала, без плинтусов, необходим наклон к сливным трапам, желобам, присоединенным к канализации.

5.4.6.15 Светильники и осветительная арматура закрытого типа должны быть доступны для влажной очистки.

5.4.7 Размещение санитарного оборудования

5.4.7.1 Размеры кабин уборных для персонала и душевых следует предусматривать в соответствии с требованиями действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.4.7.2 Уборные для сотрудников оперативного отделения и лаборатории следует предусматривать отдельными.

5.4.7.3 В лабораториях оборудуются раковины для мытья рук персонала. Также оборудуются раковины или ванны для мытья посуды, инвентаря с подводкой холодной и горячей воды через смесители.

5.4.7.4 Помещения перед входом в лаборатории инфекционных отделений, бактериологические лаборатории, а также в санпропускники, шлюзы-боксы, полубоксы и санузлы для персонала следует оборудовать умывальниками с установкой смесителей с локтевым (бесконтактным, педальным и прочим некистевым) управлением, дозаторами с жидким (антисептическим) мылом и растворами антисептиков.

5.4.7.5 В местах установки раковин и других санитарных приборов, а также оборудования, эксплуатация которого связана с возможным увлажнением стен и перегородок, следует предусматривать отделку влагостойкими материалами.

5.4.8 Освещение

5.4.8.1 Проектирование естественного и искусственного освещения объектов санитарно-эпидемиологических служб следует осуществлять в соответствии с СН РК 2.04-01 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.4.8.2 Естественное освещение предусматривается для помещений с постоянным пребыванием людей.

5.4.8.3 При проектировании помещения вивариев, следует предусмотреть естественное и искусственное освещение в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

5.4.8.4 Не допускается проектировать наружные окна в помещениях содержания всех видов лабораторных животных.

5.4.8.5 Помещения лабораторий следует оборудовать естественным и искусственным освещением.

5.4.8.6 Совмещенное освещение помещений объектов санитарно - эпидемиологических служб следует предусматривать в следующих случаях:

- а) в помещениях со зрительными работами I - III разрядов точности;
- б) когда выбранные по условиям технологии и организации производства объемно-планировочные решения зданий не позволяют обеспечить достаточное по нормам естественное освещение помещений;
- в) при повышенных требованиях к интенсивности, качеству и постоянству освещения на рабочих местах, которые трудно или невозможно удовлетворить при одном естественном.

5.4.8.7 Коридоры, используемые в качестве рекреаций, следует оборудовать естественным торцевым или боковым освещением.

5.4.8.8 Осветительные сети должны обеспечивать надежность, долговечность и пожарную безопасность.

5.4.8.9 Сечения проводов и кабелей должны быть рассчитаны из условий нагрева с действующими правилами устройства электроустановок.

5.4.8.10 Освещение вторым светом или только искусственное допускается в помещениях кладовых, санитарных узлов, комнатах личной гигиены, душевых и гардеробных для персонала.

5.4.8.11 Искусственная освещенность (общая и местная), источник света, тип лампы принимаются в соответствии с действующими нормами и нормативными документами на территории Республики Казахстан.

5.4.8.12 Светильники общего освещения помещений, размещаемые на потолках, следует использовать со сплошными (закрытыми) рассеивателями.

5.4.8.13 С целью обеспечения безопасности и создания комфорта светильники эвакуационного аварийного освещения должны быть подключены к сети, не связанной с рабочим, начиная от щита подстанции, а при наличии одного ввода – от вводно-распределительного устройства (ВРУ).

5.4.8.14 В целях обеспечения нормативных параметров искусственной освещенности рабочие места персонала могут оборудоваться светильниками местного освещения.

5.4.8.15 Освещение на рабочих местах с компьютерной техникой должно соответствовать санитарным требованиям, устанавливающим гигиенические нормы к персональным электронно-вычислительным машинам, организации работы, и других действующих нормативных документов.

5.4.8.16 Рабочие места персонала должны быть устроены с учетом эргономических требований и других действующих норм.

5.4.8.17 Дежурное освещение и установка штепсельных розеток в помещении складов не допускается.

5.4.8.18 В зданиях следует предусмотреть аварийное освещение для случаев нарушения основного (рабочего) питания.

5.4.8.19 По периметру ограждения территории объектов санитарно-эпидемиологических служб должно предусматриваться освещение.

5.4.8.20 Сеть охранного освещения должна быть самостоятельной и выполняться в соответствии с требованиями по техники безопасности Республики Казахстан.

5.5 Проектирование инженерных сетей и систем

5.5.1 Электрооборудование

5.5.1.1 Электротехнические устройства объектов санитарно - эпидемиологических служб следует размещать в соответствии с действующими нормативными документами на территории Республики Казахстан.

5.5.1.2 При проектировании санитарно-эпидемиологических служб необходимо учитывать технические мероприятия, обеспечивающие предупреждение пожаров, с учетом устройств и монтажа электрооборудования, электроосвещения, выполнения заземления, а также молниезащиты.

5.5.1.3 Электрические сети и электрооборудование, установленное на складах, следует проектировать в соответствии с Правилами устройства электроустановок.

5.5.1.4 При проектировании санитарно-эпидемиологических служб необходимо учитывать автоматическую пожарную сигнализацию, требования к которой должны выполняться в соответствии с СН РК 2.02-02, а также других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.5.1.5 Комплекс охранной, тревожной сигнализации и систем контроля доступа должен содержать источники бесперебойного питания с аккумуляторной поддержкой.

5.5.1.6 Видеокамеры, предназначенные для контроля территории объекта или ее периметра, должны работать при условиях воздействия климатических факторов для наружных установок в соответствии с климатической зоной либо размещаться в герметичных термокожухах, обеспечивающих работоспособность.

5.5.1.7 Электрооборудование лифта не должно допускать появления аварийных ситуаций, аварий или несчастных случаев с людьми.

5.5.1.8 Лифты всех типов оборудуют электрическими контактами.

5.5.1.9 При проектировании объектов санитарно - эпидемиологических служб следует предусматривать инженерные системы, телефонизацию и электрочасофикацию.

5.5.1.10 Типы связи, их объем и назначение определяются в соответствии с требованиями нормативных документов.

5.5.1.11 Оборудование пожарной сигнализации следует выбирать и размещать с учетом низкого уровня излучения, но при этом стойкого к мощным внешним помехам.

5.5.1.12 Исключить возможность непосредственного прикосновения человека к токоведущим частям, а также защиту возможного воздействия на электрооборудование разрушающих влияний внешней среды и других факторов, которые могут привести к электропоражениям, авариям, пожарам и взрывам.

5.5.1.13 Аппараты электрической защиты должны быть рассчитаны на длительное протекание расчетного тока нагрузки и на кратковременное действие пикового тока.

5.5.2 Водоснабжение и водоотведение

5.5.2.1 При проектировании систем хозяйственно-питьевого, противопожарного, горячего и холодного водоснабжения, водоотведения следует предусматривать положения СН РК 4.01-01, СН 4.01-03 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.5.2.2 При проектировании объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо рассматривать целесообразность кооперирования систем канализации, учитывать технические, экономические и санитарные требования.

5.5.2.3 Выбор системы водоотведения следует производить с учетом требований к очистке поверхностных сточных вод, климатических условий, рельефа местности и других факторов.

5.5.2.4 В системе горячего водоснабжения присоединение водоразборных устройств к циркуляционным трубопроводам не допускается.

5.5.2.5 Трубопроводы систем горячего водоснабжения, кроме подводов к приборам, допускается изолировать для защиты от потерь тепла.

5.5.2.6 Трубопроводы системы холодного водоснабжения (кроме тупиковых пожарных стояков), прокладываемых в каналах, шахтах, санитарно-технических кабинах, тоннелях, а также в помещениях с повышенной влажностью, следует изолировать для предотвращения конденсации влаги.

5.5.2.7 Регуляторы давления, устанавливаемые в системе хозяйственно-питьевого водопровода, должны обеспечивать расчетное давление как при статистическом, так и при динамическом режиме работы.

5.5.2.8 Для обеспечения сменности воды в зданиях и сооружениях следует предусматривать кольцевание пожарных стояков с одним или несколькими водоразборными стояками с установкой запорной арматуры.

5.5.2.9 Для объектов санитарно - эпидемиологических служб устройство внутреннего противопожарного водопровода следует предусмотреть в зависимости от степени огнестойкости здания и категории по пожарной опасности, а также функционального назначения здания.

5.5.2.10 При необходимости повышения гидростатического давления выше гарантированного на вводе объектов санитарно-эпидемиологической службы или периодическом его недостатке, а также при необходимости поддержания принудительной циркуляции в централизованной системе горячего водоснабжения надлежит предусматривать устройство насосной установки.

5.5.2.11 В объектах санитарно-эпидемиологических служб располагать насосные установки (кроме пожарных) непосредственно под помещениями с длительным пребыванием людей не допускается.

5.5.2.12 Насосные установки и режим их работы следует определять на основании технико-экономического сравнения.

5.5.2.13 При устройстве на каждом вводе самостоятельных насосных установок объединение вводов не требуется.

5.5.2.14 Лаборатория должна иметь централизованные системы холодного и горячего водоснабжения, водоотведения, электроснабжения, отопления.

5.5.2.15 В случае отсутствия в населенном пункте централизованного водопровода и канализации должны устанавливаться автономные системы.

5.5.2.16 Объединение стоков, при котором происходят химические реакции с выделением вредных газов, не допускается.

5.5.2.17 В случае отвода и спуска производственных сточных вод, выделяющих газы (пары, летучие компоненты и другие), следует предусматривать меры против их проникновения в помещения.

5.5.2.18 После очистки в локальных установках качество сточных вод должно соответствовать техническим условиям приема их в сети наружной канализации и санитарно-гигиеническим требованиям.

5.5.2.19 Оборудование и схему локальных очистных сооружений и устройств следует проектировать в зависимости от концентраций загрязняющих веществ,

содержащихся в сточных водах, и требований к качеству воды в системе оборотного водоснабжения.

5.5.2.20 Растворы эфира и прочих легковоспламеняющихся веществ не допускается выливать в водопроводные раковины или сливные воронки.

5.5.3 Система отопления, вентиляции и кондиционирования

5.5.3.1 Системы отопления, вентиляции и кондиционирования следует проектировать с учетом требований СН РК 4.02-01 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.5.3.2 При проектировании систем отопления зданий необходимо учитывать:

- а) потери теплоты через ограждающие конструкции;
- б) расход теплоты на нагревание инфильтрующихся наружных ограждающих конструкций;
- в) расход теплоты на нагревание материалов, оборудования;
- г) тепловой поток, регулярно поступающий от электрических приборов, освещения, технологического оборудования, коммуникаций, материалов, людей, а также других источников.

5.5.3.3 Системы отопления, вентиляции и кондиционирования воздуха должны обеспечивать нормируемые параметры микроклимата и воздушной среды помещений, в которых осуществляется медицинская деятельность.

5.5.3.4 При проектировании объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо обеспечить системы теплоснабжения доступными для текущего ремонта и обслуживания.

5.5.3.5 При проектировании и эксплуатации систем вентиляции необходимо обеспечить уровень шума и вибрации не выше предельно допустимого в соответствии с нормативными документами.

5.5.3.6 Структура, планировка и оборудование помещений должны обеспечивать поточность технологических процессов и исключать возможность переkreщивания потоков с различной степенью эпидемиологической опасности, также необходимо исключить перетекание воздушных масс из «грязных» помещений в «чистые».

5.5.3.7 Вентиляцию следует применять для обеспечения параметров микроклимата и качества воздуха в помещениях в пределах допустимых норм.

5.5.3.8 Вытяжную вентиляцию с механическим побуждением без устройства организованного притока следует предусматривать из помещений с веществами резкого запаха.

5.5.3.9 Механическую вентиляцию с частичным использованием систем естественной вентиляции для притока или удаления воздуха (смешанная вентиляция) следует предусматривать в периоды года, когда параметры микроклимата и качество воздуха не могут быть обеспечены естественной вентиляцией.

5.5.3.10 Наружный воздух, подаваемый системами приточной вентиляции в боксы, следует очищать в бактериологических фильтрах.

5.5.3.11 Запорные устройства (в том числе обратные клапаны) следует устанавливать на приточных и вытяжных вентиляционных системах в лабораториях для исключения несанкционированного перетока воздуха.

5.5.3.12 Воздуховоды системы приточной вентиляции после бактериологических фильтров следует предусматривать из несорбирующих материалов, с поверхностью, исключающей вынос в помещения частиц материала воздуховодов или защитных покрытий.

5.5.3.13 С целью создания безопасности воздуховоды систем приточной вентиляции (кондиционирования воздуха) после фильтров высокой эффективности (Н11-Н14) необходимо предусматривать из нержавеющей стали или других материалов с гладкой, коррозионностойкой, непылящей поверхностью.

5.5.3.14 Приточные и вытяжные решетки должны быть максимально удалены друг от друга в пределах одного помещения.

5.5.3.15 Кратность воздухообмена определяется исходя из расчетов обеспечения заданной чистоты, температуры и относительной влажности воздуха.

5.5.3.16 Вне зависимости от наличия систем принудительной вентиляции во всех лечебно-диагностических помещениях, за исключением помещений чистоты, должна быть предусмотрена возможность естественного проветривания.

5.5.3.17 В отделе особо опасных инфекций должно быть предусмотрено автоматическое выключение приточной вентиляции при остановке вытяжной вентиляции.

5.5.3.18 Выброс отработанного воздуха от местных вытяжных устройств должен осуществляться самостоятельными каналами.

5.5.3.19 Для бактериологического, вирусологического, отделений радиационной гигиены, отдела особо опасных инфекций, затравочных камер следует предусматривать отдельные приточно-вытяжные системы.

5.5.3.20 Вентиляционные устройства и электродвигатели следует устанавливать с учетом шумо - виброзащитных требований, а также расчетов.

5.5.3.21 В помещениях необходимо обеспечить аварийную вентиляцию в случае поступления в больших количествах вредных или горючих газов, паров или аэрозолей с учетом несовместимости во время аварии технологического и вентиляционного оборудования.

5.5.3.22 Системы противодымной вентиляции следует предусматривать автономными для каждого пожарного отсека, кроме приточной, предназначенной для защиты лестничных клеток, лифтовых шахт и соседних пожарных отсеков.

5.5.3.23 Удаляемый воздух из помещений, где ведутся работы с патогенными культурами, следует перед выбросом в атмосферу очищать в бактериологических фильтрах.

5.5.3.24 Во вновь строящихся и реконструируемых лабораториях следует предусмотреть устройство автономной приточно - вытяжной вентиляции с установкой фильтров тонкой очистки воздуха, выбрасываемого из «заразной» зоны (или оборудование этих помещений боксами биологической безопасности).

5.5.3.25 Помещения для хранения биоматериалов в жидком азоте следует оборудовать самостоятельной системой вытяжной и аварийной вентиляции, включающейся автоматически по сигналу газоанализатора.

5.5.3.26 Рабочие места в помещениях, где проводятся работы, сопровождающиеся выделением вредных химических веществ, должны быть оборудованы местными вытяжными устройствами.

5.5.3.27 В объектах санитарно - эпидемиологических служб следует предусматривать пароснабжение для дезинфекционных камер в соответствии с требованиями.

5.5.3.28 В качестве нагревательных приборов в системах центрального отопления в помещениях бактериологической, вирусологической лаборатории, отдела особо опасных инфекций следует предусматривать приборы с гладкой поверхностью, допускающей легкую очистку.

5.5.3.29 Нагревательные приборы должны иметь гладкую поверхность, исключающую адсорбирование пыли и устойчивую к воздействию моющих и дезинфицирующих растворов. Их следует размещать у наружных стен, под окнами.

5.5.3.30 При устройстве ограждений отопительных приборов должен быть обеспечен свободный доступ для текущей эксплуатации и уборки.

5.5.3.31 При работе с жидким азотом и другими тяжелыми газами, аэрозолями вытяжка организуется только из нижней зоны.

5.5.3.32 В асептических помещениях приток должен преобладать над вытяжкой.

5.5.3.33 В помещениях инфекционного профиля вытяжка преобладает над притоком.

5.5.3.34 В целях обеспечения постоянных показателей заданных параметров воздуха приточно-вытяжная система вентиляции помещений чистоты класса А должна работать в непрерывном режиме.

5.5.3.35 Полы в вентиляционных камерах должны иметь непылеобразующее покрытие.

5.5.3.36 Продухи чердачных и подвальных помещений должны быть защищены от проникновения грызунов, птиц и синантропных насекомых.

5.5.3.37 Для обеспечения нормируемой температуры и влажности воздуха в помещениях чистоты классов А и Б необходимо предусматривать кондиционирование воздуха с использованием систем и оборудования, разрешенных для этих целей в установленном порядке.

5.5.3.38 Систему холодоснабжения следует проектировать согласно требованиям нормативных документов.

5.5.3.39 В помещениях приготовления пищи, лабораториях системы газоснабжения следует проектировать в соответствии с требованиями СН РК 4.03-01 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.5.4 Мусороудаление

5.5.4.1 Отходы подлежат сбору, использованию, обезвреживанию, транспортировке, хранению и захоронению, условия и способы должны быть безопасными для здоровья

населения и среды обитания, осуществление которых должно происходить в соответствии с действующими санитарными нормами и правилами, а также других нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.5.4.2 Следует обеспечить процесс технологии к каждому виду отходов производства и потребления в зависимости от их происхождения, агрегатного состояния, физико-химических свойств субстрата, количественного соотношения компонентов и степени опасности для здоровья населения и среды обитания человека в соответствии с действующими санитарными нормами и правилами, а также других нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.5.4.3 Степень (класс) опасности отходов должны определяться в соответствии с действующими нормативными требованиями.

5.5.4.4 Помещения для хранения мусора следует оборудовать приточно-вытяжной вентиляцией, холодильным устройством для хранения биологических отходов, стеллажами, контейнерами для сбора пакетов с медицинскими отходами, весами, раковиной с подводкой горячей и холодной воды, бактерицидной лампой.

5.5.4.5 Металлические и пластиковые емкости, контейнеры для сбора опасных отходов должны плотно закрываться.

5.5.4.6 Не допускается хранение бытового мусора и медицинских отходов в одном помещении.

5.5.4.7 Запрещается сжигание медицинских отходов на территории объектов санитарно-эпидемиологических служб и населенных пунктов вне специализированных установок.

5.5.4.8 Обезвреживание и захоронение трупов павших животных, конфискатов и отходов следует производить в соответствии с действующими нормативными требованиями.

5.5.4.9 Пол, стены, потолок помещений для временного хранения медицинских отходов следует выполнять из материалов, устойчивых к моющим и дезинфицирующим средствам.

5.5.4.10 Моечная должна оборудоваться ванной с подведением проточной холодной и горячей воды или краном с напольным спуском.

5.5.4.11 В помещениях объектов санитарно - эпидемиологических служб следует предусматривать системы очистки от мусора и пылеуборки, временного (в пределах санитарных норм) хранения мусора, возможность его вывоза.

5.6 Обеспечение доступности для маломобильных групп населения и безопасности при эксплуатации здания

5.6.1 Объекты санитарно - эпидемиологических служб следует проектировать и возводить таким образом, чтобы обеспечивалась их доступность для маломобильных групп населения, работающих или посещающих эти здания, в соответствии с требованиями СН РК 3.06-01 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.6.2 Объекты санитарно - эпидемиологических служб и прилегающую территорию следует проектировать таким образом, чтобы в процессе эксплуатации участка не возникала угроза наступления несчастных случаев и нанесения травм людям в результате скольжения, падения, столкновения, ожога, поражения электрическим током, а также вследствие взрыва.

5.6.3 В здании должен быть вход, доступный для маломобильных групп населения, подземного или надземного уровня, соединенного с объектами санитарно-эпидемиологических служб.

5.6.4 Входную группу на территорию необходимо оборудовать доступными элементами информации об объекте для маломобильных групп населения, в том числе инвалидов-колясочников.

5.6.5 Входная площадка при входах, доступная для маломобильных групп населения, должна иметь навес, водоотвод, а в зависимости от местных климатических условий - подогрев поверхности покрытия.

5.6.6 Входные двери, доступные для лиц с инвалидностью, следует проектировать автоматическими, ручными или механическими, а также хорошо опознаваемыми и иметь символ, указывающий на их доступность.

5.6.7 При проектировании объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо учитывать пути движения маломобильных групп населения, с целью обеспечения доступа не допускается применять устройства, создающие преграду.

5.6.8 Транспортные проезды на участке и пешеходные пути к объектам допускается совмещать при соблюдении действующих нормативных требований к параметрам путей движения. При этом следует делать ограничительную разметку пешеходных путей на проезжей части, которая обеспечит безопасное движение людей и автомобильного транспорта.

5.6.9 Поверхность ступеней должна иметь антискользящее покрытие и быть шероховатой.

5.6.10 Не следует применять на путях движения маломобильных групп населения ступеней с открытыми подступенками.

5.6.11 Поверхность пандуса должна быть нескользкой, отчетливо маркированной цветом или текстурой, контрастной относительно прилегающей поверхности.

5.6.12 Следует применять лифты, предназначенные для пользования лиц с инвалидностью на кресле-коляске с сопровождающим.

5.7 Охрана окружающей среды

5.7.1 При проектировании, строительстве и вводе в эксплуатацию объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо осуществлять меры по максимальному возможному снижению выброса загрязняющих веществ, комплексного использования природных ресурсов, а также мероприятия по улавливанию, обезвреживанию и утилизации вредных выбросов и отходов.

5.7.2 При проектировании объектов санитарно - эпидемиологических служб необходимо учитывать возможность антропогенной нагрузки на окружающую среду, а также предусмотреть мероприятия по предупреждению и устранению загрязнения, размещению отходов.

5.7.3 При проектировании объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо предусмотреть применение современных технологий, приносящих наименьший вред, а также добычу природных ресурсов в объемах, не приводящих к необратимым явлениям в окружающей среде.

5.7.4 При проектировании объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо учитывать шумовые характеристики источников внешнего шума, уровни проникающего в помещения звука, а также шума на территориях застройки, требуемая величина их снижения, выбор мероприятий и средств шумозащиты, которые следует определять в соответствии с СН РК 2.04-02 и других действующих нормативных документов.

5.7.5 Необходимо обеспечить сохранение благоприятного атмосферного воздуха в соответствии с установленными предельно допустимыми концентрациями.

5.7.6 При проведении оценки воздействия на окружающую среду основные требования определяются в соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан.

5.7.7 Необходимо предусмотреть мероприятия, исключающие негативное воздействие на окружающую среду, угрозу жизни, здоровью и имуществу граждан, в соответствии с требованиями нормативных документов в области охраны окружающей среды.

5.7.8 Следует предусмотреть меры по сохранению естественных экологических систем, природных ландшафтов и комплексов.

5.7.9 Необходимо обеспечить последовательную территориальную организацию, озеленение и благоустройство на всех этапах строительства, реконструкции и эксплуатации объектов санитарно-эпидемиологических служб.

5.7.10 Для снижения нагрузки на окружающую среду необходимо произвести расчет баланса водоотведения с определением экономически обоснованного объема сброса сточных вод с учетом максимально возможного использования оборотного водоснабжения, сбора, очистки и использования дождевых стоков и талых вод.

5.7.11 Сточные воды от изоляторов и карантинных следует собирать в отдельные канализационные колодцы и перед выпуском их в общую канализационную сеть обеззараживать.

6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

6.1 Требования к сокращению энергопотребления

6.1.1 Объекты санитарно - эпидемиологических служб следует проектировать и возводить таким образом, чтобы были использованы архитектурные, функционально -

технологические, конструктивные и инженерно-технические решения, обеспечивающие максимальную энергетическую эффективность зданий.

6.1.2 В целях обеспечения нормативных требований в части энергопотребления необходимо установить современную водоразборную и наполнительную арматуру, обеспечивающую сокращение расхода питьевой воды.

6.1.3 При проектировании объектов санитарно-эпидемиологических служб допускается предусматривать устройство автоматизированной системы комплексного учета энергоресурсов, обеспечивающее передачу основных параметров энергоресурсоснабжения.

6.1.4 С целью оптимизации использования энергии инженерного оборудования объектов санитарно-эпидемиологических служб необходимо обеспечить выполнение требований к отдельным системам, распространяющиеся на все их энергетические характеристики, включая задачи правильной установки и эксплуатации, подбора соответствующих габаритов, регулирования и контроля.

6.1.5 Для достижения сокращения энергопотребления необходимо учесть использование инновационных решений, современных строительных материалов, которые существенно влияют на снижение потребления энергии, одновременно способствуют улучшению микроклимата помещений и защите окружающей среды.

6.2 Рациональное использование природных ресурсов

6.2.1 При проектировании, размещении, строительстве, реконструкции и эксплуатации объектов санитарно-эпидемиологических служб должны предусматриваться и своевременно осуществляться мероприятия по охране водных, биологических ресурсов, животного и растительного мира.

6.2.2 Необходимо обеспечить установку счетчиков потребления горячей и холодной воды.

6.2.3 При проектировании, строительстве объектов санитарно-эпидемиологических служб следует обеспечить рациональное использование ресурсов, их сохранение, предупреждение истощения, восстановление природных взаимосвязей.

6.2.4 Необходимо обеспечить внедрение экологически чистых водосберегающих, почвозащитных, мелиоративных мероприятий при использовании природных ресурсов, применение и совершенствование передовых технических и технологических решений, обеспечивающих рациональное использование природных ресурсов.

ДЛЯ ЗАМЕТОК

УДК 725.517

МКС 91.040.99

Ключевые слова: объекты санитарно-эпидемиологических служб, особо опасные инфекции, вирусологии, исследования, препараты, вещества, отделения, вредные газы, камеры

ҚР ҚН 3.02-14-2014
СН РК 3.02-14-2014

Ресми басылым

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨНЕРКӘСІП ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫС МИНИСТРЛІГІНІҢ
ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ ІСТЕРІ
КОМИТЕТІ**

**Қазақстан Республикасының
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 3.02–14-2014

**САНИТАРЛЫҚ-ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ
ОБЪЕКТІЛЕРІН ЖОБАЛАУ**

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

**КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ПРОМЫШЛЕННОСТИ И СТРОИТЕЛЬСТВА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
Республики Казахстан**

СН РК 3.02–14-2014

**ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ САНИТАРНО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКИХ
СЛУЖБ**

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная